

Social- rådgiveren

nr. 1 1981

Godt Nytår.

Dansk

Socialrådgiverforening

Toldbodgade 19A,
1253 København K

postadresse

Postboks 129,
1004 København K

kontortid

mandag-fredag kl. 10-15
tlf.: 01-143033
giro: 6 03 25 67

formand

Carsten Andersen

næstformand

Carsten Riis

øvrige hovedbestyrelse

Eva Hallum
Gitte Vesterlund
Henrik Mathiasen
Inge-Lise Rauhe
Kirsten Rosenstand

sekretariatsledelse

lønafdeling: Søren Andersen
*organisatorisk og fagpolitisk
afdeling:* Steffen Petersen

medlemshenvendelser

Alle henvendelser til Dansk Social-
rådgiverforening fra medlemmer i
kredsforeninger, hvor der er ansat af-
delingssekretærer skal rettes til afde-
lingssekretæren

Socialrådgiveren

udgivet af

Dansk Socialrådgiverforening

redaktion

Hanne Ullerup (ansvh.)

redaktionsudvalg

Hanne Ullerup
Marianne Kibenich
Kirsten Windekilde
Lis Schwarz
John Nielsen
Per Larsen
Lone Marie Pedersen
Eva Hallum (formand)
Mette Ellekjær (ALU-rep.)
Tor Sundborg, (stud.rep.)

redaktionssekretær

John Guldager

Annoncepriser

stillings- og tekstannoncer

enkeltspalte kr. 7.15 pr. mm.
dobbeltpalte kr. 14.30 pr. mm.
Såfremt anden aftale ikke foreligger,
vil annoncer blive bragt med vanlig
opsætning.

Årsabonnement

200.00 kr.

Alle priser er eksklusiv moms

Indlevering af artikler og annoncer til næste nr.

Senest 14 dage før udgivelsen. Debat-
indlæg dog senest mandag med po-
sten, 10 dage før udgivelsen.

Socialrådgiveren udkommer

onsdag i lige uger

Oplag

6.700

Tryk

Kruses repro-offset aps.
Tlf. 01- 39 30 21

artikler, læserindlæg og anmeldelser
er ikke nødvendigvis et udtryk for re-
daktionens eller organisationens me-
ning.

Aktionskontingent Overenskomst 1981

Nytår 1981 indledes med at opkræve ekstraordinært aktionskon-
tingent. Repræsentantskabsmødet i oktober besluttede at udskrive
aktionskontingent i januar kvartal, for at styrke aktionsfonden til
en kommende konflikt.

Aftale- og overenskomstforhandlingerne 1981, kan meget vel ende
i konflikt. Der er lovet os frie forhandlinger og det må i konse-
kvensen indebære en alvorlig risiko for arbejdskonflikt.

Offentligt ansattes lønkrav er ufravigeligt, at lønefterslæbet på
8,44 % kommer til udbetaling og heroveni lønforbedringer, sva-
rende til, hvad der er opnået på det øvrige arbejdsmarked.

Statsministeren, finansministeren, LO-formanden og FTF-
formanden har manet til besindighed, tilbageholdenhed og forstå-
else for landets betrængte situation.

Der er store modsætningsforhold i disse synspunkter.

Når dertil lægges udtalelser fra regeringens økonomiske vismænd
om, at det ikke hjælper på Danmarks økonomiske situation at
spare på ansættelser i det offentlige.

Endvidere er det nu klargjort, at den offentlige virksomhed har
væsentlig betydning for den øvrige erhvervsvirksomhed.

Disse forhold giver større vægt bag offentlige ansattes krav.

Derfor er det berettiget, at forudse arbejdskamp, der også vil in-
volvare de offentligt ansatte.

Der findes ikke saglige argumenter for, at offentligt ansatte skal
være ringere lønnet, end det øvrige arbejdsmarked.

Carsten Andersen

Fremtidens sagsbehandlere bliver EDB-maskiner

Tekst: Eva Hallum

Dette er den første af to artikler om konsekvenserne af anvendelsen af EDB-teknologi i faget social behandling. Konsekvenserne drejer sig om to forhold, nemlig betydningen for klienterne og for vores arbejdsmiljø. Klienternes situation påvirker naturligvis vores psykiske arbejdsmiljø. Samtidig lægger især artikel to op til et bud på, hvad vi gør ved teknologiske rammeaftaler. Materialet stammer fra en hovedopgave afleveret ved årskursus i København 1980. Næste artikel bruges i *Socialrådgiveren* nr. 2.

Kender du dit CPR-udskrift?

Jeg har startet problemet omkring CPR-registre med at rekvirere udskrift af data fra det centrale personregister - på tre personer. Da det kræver personlig underskrift, har jeg skrevet under i deres navn. Formålet med denne forbrydelse skulle være at afprøve sikkerhedsforanstaltningerne. Det viste sig, at det kun er de mennesker, man deler bopæl med, man kan stjæle udskrift på, idet det altid sendes til hjemmeadressen. Med udskriftet fulgte en vejledning på 11 A-5 sider, som var en forudsætning for at kunne læse udskriftet, og den lærte mig noget om, at nok kan den enkelte borger rekvirere sit eget udskrift, men det vil tage ham lang tid at tyde, hvad koderne står for. De mest interessante koder henviser til, at andre registre er interesseret i én, men man kan ikke se, hvad der lagres af oplysninger rundt omkring.

Misbrug på den måde, at andre forsøger at stjæle oplysninger, er nok af de sjældne, og sikkerhedsforanstaltningerne vokser støt. Klienternes tryghed trues måske ikke så meget af det, at oplysningerne kan hugges, som af det at der ofte sjuskes med, hvad der samles ind af oplysninger og hvem de videregives til. Dette er ikke noget nyt, det nye er, at EDB-teknologi gør misbrug lettere, og kun få har i dag overblik over, hvor og hvornår de oplysninger, de indsamler bliver lagret et sted, og taget frem til senere brug. At Svendborg kommune kommer til at hælde 120 klienter med ud i budgetdebatten er det rene vand sammenlignet med risikoen, der ligger i en samkøring af de mangeartede oplysninger, der allerede er godt igang.

Mistilliden

Den ophobning af oplysninger og af og til åbenlyse sjusk vi medvirker til som socialrådgivere er én af grundpillerne i den mistillid, vi ofte møder blandt klienterne.

Inden for vort fag er det svært at definere, hvornår der er tale om misbrug af oplysninger. For mig at se, kan der være tale om det i tre sammenhænge: 1) åbent brud på tavshedspligten 2) brug af irrelevante oplysninger til afgørelse af en sag 3) videregivelse til andre af irrelevante oplysninger. Den første situation er usædvanlig, de to sidste er det ikke. Her kan de hurtige EDB-udtræk forværre klienternes situation, og vi må hele tiden spørge os selv, hvor er vores solidaritet. Hvis et udtræk viser, at klienten fik gummi-støvler til barnet i sidste måned, ville nogen påstå, at det er godt maskinen kan hjælpe os over snydet. De mere solidariske ville græmme sig over, at

menneskene er så fattige i dagens Danmark, at de må bede om gummi-støvler to gange i streg, og at de er så uoplyste fra forvaltningernes side, at de ikke ved, vi går ud og spørger maskinen. Hvornår er det nødvendigt for en økonomisk ydelse, at få oplysninger fra en lang række instanser? Er det relevant, at klienten var indlagt på psykiatrisk afdeling for to år siden, og påvirker det på retfærdig måde ydelsens art.

Oplysningspligt og tavshedspligt

De retningslinier, der bruges i forvaltningerne til indsamling af oplysninger i rådgivningssager er forskellige fra kommune til kommune. Reglerne for, hvornår vi har tavshedspligt og hvornår vi har oplysningspligt er helt modstridende. Jeg skal ikke gå ind i at citere de mange punkter og paragraffer, der siger noget om, hvordan vi skal forholde os hvornår. Blot skal jeg slå fast, at den uoverskuelighed disse regler frembyder gør det helt umuligt for klienterne at kende deres rettigheder og hvad der kan ske med de oplysninger, de afgiver. Og hvad værre er, tror jeg heller ikke de fleste af sagsbehandlerne kan nå i dagligdagen at gøre sig disse ting klart.

Private vagtværn

I 1978 skrev Danmarks Statistik til kommunalbestyrelserne vedr. opbevaring af oplysninger fra bistandsstatistikken, at de da godt kunne få de indsendte blanketter tilbage efter registreringen. De sagde ikke rent ud, at det var et naivt ønske, fordi skemaerne er værdiløse, når de først er kørt ind i nye registre. Der ligger i dag ingen klarhed over, om oplysningerne må samkøres med andre registre, eksempelvis kriminal- eller psykiatrisk register. Vi ved blot, at mange oplysninger fra åndssvageforsorgens journaler, oplysninger som mange troede aldrig skulle køres i registre, da de nedskrev dem, i dag køres over på magnetbånd. Ved en gennemgang af de fælleskommunale registre, kan man allerede på nuværende tidspunkt konstatere, at de indholder en lang række følsomme oplysninger.

Blandt de private registre, er det såkaldte advarselsregister det mest afskrækkende. Det oprettes for at advare andre mod forretningsforbindelser eller mod ansættelsesforhold til en eller anden registreret. Det kan for fagligt aktive personer for eksempel betyde, hvis de har været med i en konflikt, at samtlige arbejdsgivere kan være advaret mod dem samme dag.

Det kan betyde, at brødet tages ud af munden på folk i arbejdsløshed. Jeg kalder dem private vagtværn, fordi det på denne måde er tilladt arbejdsgiverne at oprette deres eget fælles private værn mod lønmodtagernes krav.

Om journalen som kampskrift

Journalsskrivning er en gammel hæderkronet sag for vort fag. Den har nu fået en genopblussen i og med Ljs'erne har givet nogle iøvrigt gode anvisninger på, hvordan journaler kan blive til fælles kampskrifter. Jeg mener her, at Lis'erne springer let hen over de samfundsmæssige forhold, der omgiver os. Registreringerne har vist aldrig været klienternes ønske-drøm, uanset om vi på skrift dermed viser solidaritet. Og enhver klient må også retteligen vide, hvordan oplysningerne kan misbruges mod dem via samkøring med andre oplysninger, der pludselig dukker frem på uheldige tidspunkter. En anden og mere hensigtsmæssig kampmetode må nok derfor overvejes.

Hvordan ser 90'erne ud

At bistandsstatistikken ikke i dag er beregnet for os og vores normeringsdiskussioner står helt klart. Men ingen siger, at vi ikke kunne tænke i andre baner - uden brug af det fulde CPR-nummer.

Og måske vi bør skue lidt ind i fremtiden. Der er ingen tvivl om, at de fleste nyelige lovændringer er blevet til ikke kun til nedskæringer, men for at maskinerne kan få mere arbejde og monopolerne sælge flere af deres styringsredskaber til kommunerne. Dagpengereglerne, social indkomstbegrebet m.v. viser, at kommunerne nu er helt i lommerne på de maskiner, der er prasket dem på. Jeg skal i den næste artikel anskueliggøre, hvordan styringen sker, og hvor begrænsede vores protestmuligheder er.

Forkontoret i forvaltningen er en maskinpark: Vejledere vil hjælpe klienterne til rette, hvis de kun søger økonomisk bistand kan maskinen straks udbetale beløbet - uden vores befamlende hånd. Når klienten op over et vist antal problemer blinker maskinen: Henvend Dem til rådgivning vær. 22. Socialrådgiverne kan nu bruge mere tid på opsøgende arbejde, rådgivning og kampskrifter...

Det har vidtrækkende perspektiver, når der i 1981 skal spares 3,24 mill. kr. på grund- og videreuddannelsen. Det betyder diktat af løn- og ansættelsesvilkår, et brud med uddannelsens forudsætninger og en total omlægning og forringelse af videreuddannelsen.

De besparelser, undervisningsministeriet har dekretet for de sociale højskoler fra 1981, går langt ind i noget, der er aftale- og forhandlingsstof. Det er helt uacceptabelt, at Direktoratet for de videregående uddannelser under ministeriet ensidigt fastsætter løn- og arbejdsvilkår, men det er i realiteten det, der sker i forbindelse med besparelserne, siger Gitte Vesterlund, medlem af DS's hovedbestyrelse.

Direktoratet for de videregående uddannelser meddelte den 17. oktober, at der skulle ske kraftige nedskæringer på socialrådgivernes grunduddannelse i 1981. Også på videreuddannelserne skal der spares - i realiteten betyder besparelserne her, at videreuddannelsen slagtes i sin nuværende form.

På grunduddannelsen skal der spares 1,74 mill. kr. Det blev overladt til rektorerne for de sociale højskoler at finde frem til, hvor besparelserne kunne tages. Direktoratet forestillede sig dog, at der kunne skæres med 1,6 mill. kr. på lønningerne og 130.000 kr. på andre udgifter.

- Skønt det altså ikke blev fastlagt på forhånd, hvor besparelserne kunne ske, vil de under alle omstændigheder få nogle alvorlige konsekvenser, ikke blot for uddannelsen, men også ved at bryde med hidtil gældende praksis og med forudsætningerne i betænkning 818. Dermed vil de forringe uddannelsen alvorligt, siger Gitte Vesterlund, der sammen med sekretariatsleder Steffen Petersen har arbejdet med konsekvenserne af besparelserne.

Vi skal spare mere end de andre

Socialrådgiverne blev uforholdsmæssigt hårdt ramt af den ny sparerunde i forhold til de øvrige videregående uddannelser. Foruden de 1,74 mill. kr. på grunduddannelsen skal der spares 1,5 mill. kr. på årskursus. Det giver i alt en besparelse på 3,24 mill. kr. på socialrådgivernes uddannelse. Samlet

Besparelserne er ikke bare besparelser

Journalist
Jette Møller Nielsen

skæres der ned med 100 mill. kr. på de videregående uddannelser.

- Det vil sige, at vi skal spare 3,2 procent af det samlede beløb, men vi har kun ca. 1200 studerende, og vores område udgør altså i virkeligheden under 1 procent af det samlede antal studerende ved de videregående uddannelser, siger Steffen Petersen.

- I forvejen er socialrådgivernes uddannelse meget billig, fordi den ikke kræver det store tekniske udstyr, som så mange andre uddannelser har brug for. Vi bruger papir og lærere og ikke andet - og det vil man altså også skære ned på.

Langt den største del af besparelserne skal altså foretages på lønkontoen. Det beløb, der efter direktoratets opfattelse skal spares, udgør 8,4 procent af lønningerne. Det skal hovedsagelig ske ved at begrænse omfanget af deltidsansatte, og det betyder igen, at en meget stor del af timelærerne på grunduddannelsen vil blive fyret.

DS har haft foretræde for folketingets uddannelsesudvalg og har påpeget konsekvenserne af direktoratets besparelsesforslag:

Antallet af studenter pr. heltidsunderviser skal forøges med op til 40 procent inden 1987, og den største forøgelse skal ske i 1981.

Denne forøgelse af antal studenter pr. underviser vil nødvendigvis medføre en reduktion af det tværfaglige projektarbejde i forhold til den mere fagopdelte teoriundervisning, en øget holdstørrelse og ændringer i eksamensform og censordækning, påpegede DS over for uddannelsesudvalget.

Dikterer løn- og ansættelsesvilkår

Det vil igen sige, at der ved besparelserne sker ændringer i lærernes ansættelsesvilkår.

- Skønt løn- og ansættelsesvilkår er et

forhandlingsspørgsmål, har hverken direktoratet eller rektorerne henvendt sig til DS for at forhandle om nedskæringerne, og det strider mod al gældende forhandlingspraksis, siger Gitte Vesterlund.

Direktoratet har på et møde med rektorerne for de sociale højskoler nævnt muligheden af at ændre i de faste læreres undervisningsforpligtelser. Man må overveje, om der er råd til den kvalitet i undervisningen, som ligger i den nuværende forberedelse og arbejdstilrettelæggelse, mente en repræsentant for direktoratet.

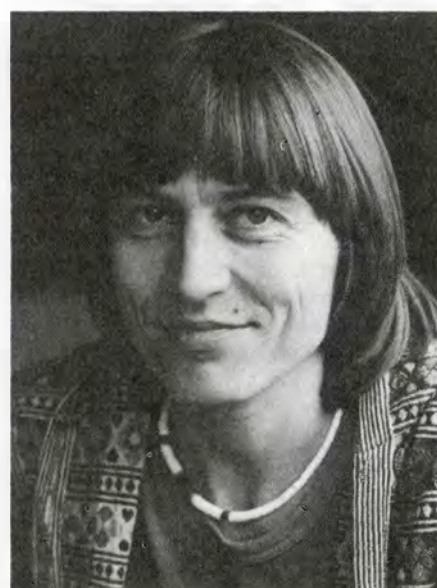
- Her kan der blive tale om flere konsekvenser af besparelserne: Hvis man vælger at bibeholde lærernes nuværende undervisningsforpligtelse, så bliver der færre timer til vejledning i projektarbejde.

- Hvis man vælger at bibeholde det nuværende antal undervisningstimer, så bliver der flere timer til den enkelte lærer. Dermed falder antallet af forberedelsestimer, og undervisningen bliver mindre kvalificeret, siger Gitte Vesterlund.

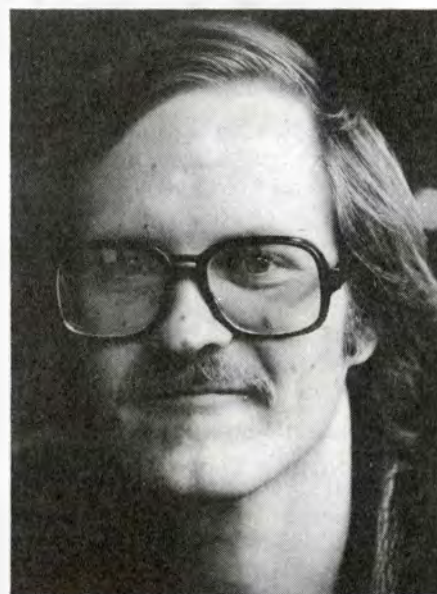
Sættes betænkning 818 ud af kraft?

Direktoratet mener ikke, der nødvendigvis behøver blive tale om en kvalitetsforringelse, men kun om en standardforringelse på grund af nedskæringerne. Ser man med friske øjne på de hidtidige aktiviteter og anvender ressourcerne på en anden måde, skulle man efter direktoratets opfattelse i de fleste tilfælde kunne sikre kvalitetsniveauet.

- Men jeg mener ikke, det kan undgås, at uddannelsen bliver ringere. Besparelserne kan ikke gennemføres, uden at det betyder ændrede forudsætninger for uddannelsen. De bevilninger, der indtil nu har været givet, opfylder nemlig kun lige kravene i betænkning 818 om socialrådgiveruddannelsen, siger Gitte Vesterlund.

Gitte Vesterlund: Jeg mener ikke det kan undgås, at uddannelsen bliver ringere. Besparelserne betyder ændrede forudsætninger.

Steffen Petersen: Konsekvenserne af, at arbejdsgiverparten kommer til at bestemme over videreuddannelsen er ikke svære at se.

Det har under de diskussioner, der har været ført om den ny sparerunde, været klart, at den meget nemt ville kunne komme til at gribe ind på områder, der tidligere ikke er blevet ramt, fordi de var lovbundne. Eller mere direkte udtrykt af en repræsentant for direktoratet: - I må ikke lade en sparemöglichkeit ligge, fordi den er regelbundet.

- Ifølge direktoratet må betænkningens eksistens altså ikke være nogen hindring for besparelserne. Det vil i realiteten sige, at de krav, der ligger i betænkningen, kan nedsættes, og man kan frygte, der fra direktoratets side lægges op til, at betænkningen sættes helt ud af kraft, siger Gitte Vesterlund.

Bekymring for projektundervisning

- Hvad selve undervisningen angår, er der især grund til at være bekymret for den projektorienterede del. Det vil næppe kunne undgås, at den skæres ned til fordel for den fagopdelte undervisning. Projektundervisningen blev indført i forbindelse med socialreformen og har dens helhedsprægede syn på socialt arbejde som baggrund, og den giver langt bedre kvalifikationer til at arbejde som socialrådgiver end den fagopdelte undervisning, fordi den svarer til vores arbejdsform i praksis.

- Men den er jo mere ressourcekrævende, fordi den kræver flere vejledningstimer, og der arbejdes i små hold. Derfor kan man frygte denne undervisning nedskåret til fordel for flere kursus- og forelæsnings timer - altså fagopdelt undervisning.

- Vi ved godt, siger Steffen Petersen, at det er svært at bevise, at der på et enkelt konkret hold vil ske en forringelse. Det er svært at påvise, netop fordi eleverne arbejder ret selvstændigt, og lærerne mest bruges som støtte. Derfor kan antallet af lærertimer til et projekt variere meget. Men gennemsnitligt og som helhed kan det ikke undgås, at der bliver skåret ned.

Eksamen kan også risikere at blive forringet. Der vil helt sikkert ske ændringer i eksamen, og man kan frygte, at de på længere sigt vil føre til en afskaffelse af mundtlig eksamen til fordel for skriftlig eksamen. Specielt er der grund til at være bange for summariske skriftlige prøver, der lægger op til, at eleverne bare lirer udenadlært pensum af i stedet for at arbejde selvstændigt med stoffet.

Dansk Socialrådgiverforening har haft delegationer, der repræsenterer henholdsvis grund- og videreuddannelse til foretræde for Folketingets Uddannelsesudvalg.

Årskursus slagtes

Socialrådgivernes videreuddannelse rammes også alvorligt af besparelserne. I realiteten er der tale om, at årskursus bliver slået med de besparelser, direktoratet har meddelt. Der skal nedskæres med 1,5 mill. kr. på årskursus, størstedelen på vikardækningen.

Årskursus lukker i efteråret 1981, sandsynligvis for ikke mere at genåbne i sin nuværende form. Direktoratet har nemlig planer om at omdanne årskurserne til kortere varende kurser eller deltidskurser, hvis ikke »særlige forhold taler for enbevarelse af fuldtidskurserne«. Det overvejes også, om kurserne kan gøres mere decentrale, og direktoratet bebuder, at der snart skal forhandles med Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen om decentrale deltidskurser. Samtidig skal der forhandles om at overflytte de statslige vikarportioner til kommunerne.

De vikarportioner, der kan blive tale om at overflytte, er nedskåret med 1,1 mill. kr. eller 40 procent i forhold til nu.

Kommunerne kommer til at bestemme

- Kommunerne kan altså komme til at råde over det vikarbeløb, der bliver tilbage. Det vil sige, at de suverænt vil kunne bestemme, hvem der skal på videreuddannelse. Og konsekvenserne af, at arbejdsgiverparten kommer til at bestemme over videreuddannelsen, er ikke svære at se, understreger Steffen Petersen.

- En af direktoratets begrundelser for at decentralisere årskursus er at skabe mulighed for, at folk fra alle dele af landet kan deltage. Men hvis de statslige vikarportioner overføres til kommunerne, kan der blive problemer med at få alle kommuner til at deltage. Årskursisterne er hidtil kommet fra både rige og fattige kommuner. Hvis kommunerne nu får et bloktilskud til decentralt årskursus, er der grund til at være bange for, at de fattige kommuner vil lade sig friste til at omkontere sådan et bloktilskud til en anden nødvendig virksomhed, siger Steffen Petersen.

Kommunal indflydelse på anvendelse af vikarportionerne kan også betyde, at det nuværende pointsystem og praksis med, at fordele årskursuspladserne ligeligt mellem kommunerne ikke vil kunne opretholdes - og at selvbetalere, der ikke opfylder pointkravene, får fortrinsret.

Politikerne må tage ansvaret

- Dispositionerne omkring årskursus

betyder en så afgørende ændring af uddannelsespolitikken på det sociale område, at det ikke kun bør være embedsmænd, der beslutter dem. Der må tages et direkte politisk ansvar for denne beskæring, mener Gitte Vesterlund.

- Med beskæringen forsvinder nemlig vores eneste mulighed for en videreuddannelse, for en videreførelse af kurserne på deltidsplan kan aldrig give det samme som det intensive årskursus. Der vil i højere grad blive tale om efteruddannelse end videreuddannelse.

Og selv om efteruddannelse er godt, skal vi ikke have den på bekostning af videreuddannelsen, understreger Gitte Vesterlund.

Det viser sig i en undersøgelse foretaget af en gruppe tidligere årskursister i København, at 114 af 136 tidligere årskursister har fået tillagt nye funktioner som leder, supervisor, konsulenter eller lærere efter at have deltaget i årskursus.

Årskursus har altså reelt medvirket til at kvalificere socialrådgivere til nye, ansvarsfulde funktioner. Amter og kommuner har erkendt nødvendigheden af kvalificerede medarbejdere ved at tildele de tidligere årskursister disse funktioner, siges det i undersøgelsen. Den peger også på, at grunduddannelsen i realiteten er afhængig af årskursus' eksistens, fordi en række lærere, censorer og administrativt personale er blevet videreuddannet ved eller rekrutteret fra årskursus.

-De tidligere årskursister understreger, og det kan jeg kun være enig i, siger Gitte Vesterlund, at der i disse år mere end nogensinde er brug for, at socialrådgiver kan kvalificere sig. Nye love og regler, ændringer af vores arbejdsområder og krisen med dens forøgede problemer for befolkningen og dermed øgede arbejdspress for socialrådgivere - alt dette gør en god videreuddannelse nødvendig. Og denne videreuddannelse foregår bedst i et længerevarende, intensivt forløb. Hvis denne mulighed for at videreuddanne socialrådgiver ikke eksisterer, vil der i løbet af kort tid ske en forringelse af hjælpemulighederne, og det kan ingen være tjent med.

Repræsentantskabsmøde Februar 1981

Mødet afholdes på »Klarskovgård«, ved Korsør i perioden 12.-14. februar 1981.

Tilhørere

Der er i begrænset omfang mulighed for at tilhørere kan overhøre mødet.

Pris pr. døgn incl. fuld pension og overnatning på dobbeltværelse vil være kr. 345,-.

Skriftlig tilmelding til sekretariatet senest den 14. januar 1981.

Frigørelsesattest

Er du deltidsansat med supplerende understøttelse, skal du inden årets udgang fremskaffe en frigørelsesattest (se *Socialrådgiveren* nr. 17, side 14 samt nr. 24, side 3).

Opstår der problemer - så kontakt din tillidsmand eller afdelingssekretær/kredsforeningsformand.

Under alle omstændigheder bedes du holde din kredsforening underrettet - både når din arbejdsgiver underskriver en frigørelsesattest og når der nægtes udstedelse af frigørelsesattest.

Om varetægtsisolation

En gruppe, nedsat under Dansk Retspolitisk forening, afgav i december 1979 en rapport om anvendelsen af totalisolation under varetægtsfængsling. Vi finder efter at have stiftet bekendtskab med rapporten, at den og problemet som helhed fortjener omtale også her i bladet.

Isolationsgruppen under Dansk Retspolitisk forening består af en række jurister, læger, psykologer og præster, der alle i deres daglige arbejde direkte eller indirekte er beskæftiget med mennesker, der er eller har været udsat for varetægtsisolation. Rapporten beskriver bl.a. via en lang række personlige beretninger fra isolationsfanger dels selve varetægtsisolationen, dels de psykiske og sociale følger af såvel kortere som længere tids ophold i isolation.

Gruppen er enige om, at totalisolation, som den praktiseres i den nugældende strafferetspleje er et uacceptabelt retsmiddel i en demokratisk retspleje. Gruppen henstiller derfor til retsudvalget, at problemet tages op til behandling med henblik på en lovændring.

Isolationsgruppen konkluderer i to hovedsynspunkter. Et flertal mener, at totalisolation p.g.a. de psykiske og sociale følger bør fuldstændig afskaffes, mens et mindretal ønsker indført meget strenge begrænsninger i anvendelsen af isolation.

Fysiske rammer

For nærmere at illustrere, hvad varetægtsisolation indebærer skal her i det følgende gives en ganske kort beskrivelse af de vilkår, der gives en isoleret varetægtsfange:

Fangen indsættes i en enecelle på ca. 7 m², hvorfra han ikke umiddelbart kan se ud, idet cellens eneste vindue er placeret temmelig højt oppe. Inventaret i cellen består af: en briks, et bord, en stol, en vaskekumme, en knage og sommetider et lille skab. Der er adgang til gårdtur 2 x ½ time daglig. Gårdturen afvikles i såkaldte stråle-

gårde, en slags bure, som hindrer kommunikation, de indsatte imellem. Resten af døgnets 23 timer tilbringes i cellen, når bortses fra afbrydelser i form af afhøringer hos politi, fremstillinger i retten m.v. Der er ingen menneskelig kontakt fangerne imellem. Som varetægtsisoleret deltager man ikke i nogen form for fællesaktiviteter såsom skole, arbejde, sport eller gudstjeneste. Fangen kan få arbejde i cellen til en ringe betaling, men der er tale om et typisk småfagsarbejde, såsom montage af snore i mærkesedler, klemmearbejde el.lign., som ifølge arbejdspsykologiske undersøgelser i sig selv er psykisk belastende.

Har man penge kan man leje radio eller TV. Der er adgang til at låne bøger fra fængslets bibliotek, som i vid udstrækning forsøger at skaffe bøger hjem fra folkebibliotekerne. Specielt udlændinge er dog dårligst stillet, idet det volder vanskeligheder at skaffe tilstrækkeligt med bøger på fremmedsprog. P.g.a. risiko for indsmugling er det ikke tilladt familie og venner at indlevere bøger.

Den isolerede kan bede om samtaler med såvel læge, socialrådgiver som præst, men må ofte vente længe på en samtale, som ligeledes ofte af personalemæssige årsager er hurtig og knap. Egentlig opsøgende arbejde er der kun i ringe omfang tale om.

Betjentpersonalet er i endnu højere grad ramt af dårlige normeringer og nedskæringer, hvorfor den tid, der er tilovers til egentlige samtaler med fangerne er lig nul. Kontakten til fangerne er reduceret til de helt basale servicefunktioner såsom maduddeling, følgen frem og tilbage til toiletet, lukken ud på gårdtur m.v. At fangen således ser en betjent mellem 10 og 20

Tekst: Kriminalpolitisk arbejdsudvalg som er nedsat af Faggruppen af Socialrådgiver under Justitsministeriet.

Foto: Per Folkver

gange i døgnet kan ikke bestrides, men kontakten svarer stort set til den kontakt vi andre har med buschaufføren, når vi indløser billet.

Kontakten til familie og venner er afbrudt. Breve til og fra den isolerede udefra er normalt ikke tilladt.

Det vil her være på sin plads at nævne, at de mennesker, der lever under disse forhold kun er mistænkte, og derfor i henhold til dansk retsplejelov er at betragte som uskyldige, indtil der falder dom.

Isolationens følgevirkninger

Rapporten beskriver såvel de psykiske som de sociale følger af et kortere eller længere ophold i isolation.

Det understreges, at et fængselsophold altid vil medføre, at man isoleres fra sine vante omgivelser og at dette i sig selv vil medføre usikkerhed og angst. Det er dog vigtigt at søge at adskille den uundgåelige belastning, der er en følge af et hvilket som helst fængselsophold fra de *specielle* belastninger, der følger af varetægtsisolation.

De symptomer, isolerede varetægtsfanger beretter om, og som fremgår af den lange række personlige beretninger rapporten indeholder er hastigt opsummeret følgende: citat fra rapporten (Pauli Jensen)

»**Psykisk-intellektuelt:** Opstår hurtigt f.eks. koncentrationsbesvær og hukommelsessvigt (efter nogle uger er det umuligt at samle sig om en bog eller et TV-program).

Tænkningen bliver usammenhængende i form af tankeflugt eller krampagtig kredsen om samme emne. Sprog-evnen læderes (Det bliver stadig sværere at udtrykke sig og forstå andre). Fangen desorienteres i tid og rum. Der kan opstå hallucinationer (d.v.s.

der høres og ses ting og begivenheder, som ikke reelt er til stede).

Den personlige og sociale identitet vakler. (Fangen bliver fremmed over for sin egen krop, sine egne tanker og angst for at få kontakt med selv nære personer).

Psykisk-følelsesmæssigt: Opstår ustabilitet med pludselige raseri- og angstanfald, depression, apati og selvmordstanker.

Legemligt: Opstår sygelige ændringer i søvn, hjertefunktioner, sult, tørst m.m.«

Følgevirkningernes varighed

Det er dokumenteret, at virkningerne af kortere tids isolation relativt hurtigt vil fortage sig, og omvendt, at jo længere tid isolationen har varet, jo kraftigere og dybere vil virkningen være. Der kan næppe være tvivl om, at de i visse tilfælde vil præge personen resten af livet.

Det kan ofte være særdeles vanskeligt at konstatere disse symptomer, fordi fangen efterhånden isolerer sig selv og viger tilbage for enhver form for socialt samvær. Man opbygger sit eget univers og oplever det som en trussel, såfremt andre forsøger at trænge sig på. Jørg Meyer, der sad isoleret i 10 mdr. beskriver det således:

*To lamper lyser
cellevinduet
hilser på kighullet
radiatoren og mig
konverserer
vi har det godt sammen
af og til
kommer der mennesker
så lukker vi af
og venter
indtil de er gået
igen
vi håber de ved*

*at de kun er gæst
fordi
vi har vores egen verden
radiatoren
lampen
vinduet
og mig*

Isolation - et pressionsmiddel

Gruppen er enige om at fastslå, at denne form for nedbrydning med god ret kan kaldes mishandling eller tortur p.g.a. virkningerne på fangerne, hvadenten disse er tilsigtede eller ej. De færreste vil formentlig i ramme alvor påstå, at anklagemyndighed eller domstol bevidst udsætter fangerne for disse lidelser, men det er for den isolerede et ganske ligegyldigt spørgsmål, om mishandlingen eller torturen er tilsigtet eller ej. Virkningen er præcis den samme.

Kritikken mod anvendelsen af varetægtsisolation kommer også fra juridisk hold. Juristerne (forsvarsadvokaterne) fremhæver den modsigelse, der ligger i, at man isolerer mennesker, der ikke bare betragtes, men også behandles som uskyldige, indtil der foreligger dom. Hertil kommer de problemer, der rejser sig omkring selve retssikkerheden. Det er på den ene side fastslået i retsplejeloven, at »ingen tvang må anvendes for at få nogen til at udtale sig«. På den anden side viser praksis, at isolationsfængsling tilsigtet eller ikke, fungerer ikke bare som straf, men også som pressionsmiddel. Rapporten giver eksempler på, hvorledes isolation kan bruges med det specielle formål at fremtvinge en tilståelse. Man kan i en udskrift fra Københavns Byret 1978 under henvisning til en politirapport læse følgende:

»Arrestanten er d.d. påny indsat i isolation, idet han som betingelse for at blive udtaget af isolationen skulle aflægge fuld tilståelse«.

Rapportens eksempler er ikke enestående. Socialrådgivere, læger, præster m.v., der i deres daglige arbejde har kontakt til isolerede kan berette tilsvarende. Et eksempel:

En isoleret, der er underkastet brev-censur modtager brev fra sin kone, der i brevet beklager sig over, at politiet nægter hende adgang til at besøge fangen. Politiet skriver herefter på det selvsamme brev til fangen: »det er muligt, der kan arrangeres et møde mellem jer, men det forudsætter, at du holder op med at nægte at lade dig fremstille for politiet. Du vil derfor blive indkaldt til møde her førstkom-mende dag, hvor vi kan tale om problemet.«

Politiets stempel
Kriminalassistentens navn.

Utilregnelig

Hertil kommer, at der er al mulig grund til at betvivle værdien af de forklaringer og tilståelser, der afgives af fanger under isolation. En fange, der har været udsat for isolation vil ofte have vanskeligheder ved at udtrykke sig klart, fornuftigt og sammenhængende, når han pludselig anbringes midt i en retssal, m.a.o. man forringer den pågældendes muligheder for at forsvare sig selv.

Anerkender man, at isolation virker, tilsigtet eller ikke, som pression, må konsekvensen heraf være, at retten ikke tager hensyn til tilståelser eller forklaringer afgivet af varetægtsarrestanter under isolation.

Fanger har gjort opmærksom på, at varetægtsisolationen har en social slagside, idet »de små fisk« sidder totaliserede, mens »de store fisk«, der er mistænkte for store økonomiske forbrydelser er på fri fod og således har lejlighed til at påvirke vidner, bortskaffe bevismaterialer m.v. Endelig er det adskillige gange fremhævet, at det godt kan lade sig gøre at få meddelelser ud af fængslet under totalisolation, hvilket i nogen grad gennemhuller anklagemyndighedens argumentation for at opretholde varetægtsisolationen.

Isolationspraksis

Vi har tidligere beskrevet indholdet af selve isolationen. Hvordan er nu isolationspraksis i dag sammenlignet med praksis før ændringen af retsplejeloven den 1.10.1978?

Lovgrundlaget for isolationsfængs-

ling er at finde i retsplejelovens § 770 stk. 3: Retten kan på begæring af politiet bestemme, at en varetægtsarrestant af hensyn til fængslingens øjemed skal holdes helt eller delvis isoleret. Før retsplejelovændringen af 1.10.1978 indeholdt retsplejeloven ingen regler om, at spørgsmålet om isolation skulle afgøres af retten. Københavns politi og omegns politikredsene havde en aftale med Københavns fængsler (Vestre, Blegdammen, Politigården) om at samtlige varetægtsarrestanter blev hensat i isolation de første 14 dage med mindre politiet sendte skriftlig meddelelse til fængslet om, at isolation ikke var fornødent. (Hvilket politiet kun gjorde i 5-10% af tilfældene). Efter retsplejelovsændringen hensidder kun 45% i isolation i forbindelse med fængslingen.

Før 1.10.1978 blev isolationsanbragte overført til fællesskabsafdelingen efter 14 dage, med mindre politiet skriftligt meddelte fængslet, at den pågældende fortsat skulle isoleres. Denne automatik er ikke hverken nedfældet i retsplejeloven i dag eller at finde i praksis. Den isolationsanbragte er henvist til enten selv eller via sin forsvarer at indbringe spørgsmålet om fortsat isolation for retten.

Der er naturligvis tale om et markant fald i antallet af isolationsanbragte siden retsplejelovsændringen, et fald, der dog ikke bør forlede os til at tro, at isolationsfængsling er på retur.

Af Justitsministeriets notat til folketingets retsudvalg fra 8. feb. 1980 fremgår det, »at nedgangen i det gennemsnitlige antal isolerede helt over-

vejende skyldes et fald i antallet af isolationsanbringelser af højst 2 ugers varighed«. I absolutte tal er der sket en stigning i antallet af tilfælde, hvor isolation varer mere end 2 uger. Stigningen er på 26% for hele landet (på baggrund af nogle udvalgte dage).

Problematikken er lige aktuel og kræver en stillingtagen.

Det har fra flere sider været nævnt i debatten om isolationsfængsling, at tiden i isolation burde fragå med mere evt. det dobbelte i den samlede afsoning (såfremt sagen overhovedet fører til domfældelse), eller at man på andre måder kunne »betale« sig fra de ulemper og skader, et isolationsophold indebærer for den varetægtsfængslede.

Anerkender man at isolation er at si-destille med mishandling eller tortur, må man samtidig tage afstand fra den slags »handler«, som, tilsigtet eller ikke, legaliserer isolationsfængsling som et anvendeligt middel i en demokratisk strafferetspleje.

Ægne erfaringer

Vi må som ansatte i kriminalforsorgen tilslutte os det flertal i isolationsgruppen under Dansk Retspolitisk forening, der kræver isolation af varetægtsfængslede afskaffet totalt. Vi kender fra vores daglige arbejde de sociale og psykiske følger af isolationsfængsling, der beskrives i rapporten og støder ofte på beretninger fra varetægtsfængslede om politiets anvendelse af isolation som pressionsmiddel. Vi er i øvrigt vidende om, at flere andre personalegrupper end de, der har været repræsenteret i isolationsgruppen vil kunne bekræfte de vidnesbyrd, rapporten fremlægger. Det drejer sig om betjente, socialrådgivere, lærere, sygeplejersker m.v.

Vi må erklære os enige i at isolation, tilsigtet eller ikke, fungerer dels som tortur, dels som pressionsmiddel og finder, at den sociale og psykiske nedbrydning, der finder sted, er rigeligt dokumenteret. □

Debat

Titelforsvar = fagkamp!

Kære venner og fagfæller (endnu)!

Atter kan man læse om indkaldelser til møde for »den diffuse venstre-fløj«, og i vort fagblad følge en fornærmet og besynderlig indforstået debat.

Men vi har ikke tid til den slags udflugter (læs: ekskursioner). Vi er forbandet pisket til at stå sammen om noget så fremmedartet som *fagpolitik*.

Alle »små« særinteresser og tilbøjeligheder vi selvfølgelig allesammen har på en eller anden led, må vi hyppe under fritidsloven - for vort fag er i dag mere end i fare.

Vor højt ærede, men lidet indsigtfulde, socialminister fægter vildt og inderligt med sparekniven, uden hensyn til, hvilke hoveder den rammer.

Det nytter ikke, at stå frem og sige, at man slet ikke tilhører den officielle fløj i fagforeningen, for besparelserne rammer i flæng.

Vi er alle underlagt sociallovgivningen og dermed socialministerens og ligesindede politikeres luner, så ingen vil være i stand til at hyppe sine egne kartofler, uagtet de står i læ- og/eller solsiden - hvis vi skal vente noget som helst resultat, må vi hyppe den samme mark i *flok*. Rundt omkring i landet er vi organiserede i klubber for socialrådgivere, så vi er forbandet nødt til at tage titlen alvorligt, såfremt vi ønsker fagets fortsatte eksistens.

På de sociale højskoler og universitetscentre står det skralt til med at holde gejsten - det ene direktiv efter det andet gør sit til at flammen skrues ned.

Sidst har man kunnet læse om *midlertidig* nedlæggelse af årskursus - man vil bruge det næste år til at udtænke billigere former for kurser.

Men vi må ikke - nej vi skal ikke finde os i disse overgreb. Det er nu eller aldrig, det faglige slag skal udkæmpes - alt for længe har vi fundet os i den gradvise udhuling af vort fag.

Derfor glem for en stund dine tilbøjeligheder og slut op om *din fagforening* - Nu!

Søren Bjarnø,
København

Modtaget den 16.12.80.

Hvad er din løn?

Oprindelig var arbejdslønnen lig med prisen for den råvare, som arbejderne solgte, nemlig prisen på sin »arbejdskraft«. Lønspørgsmålet var på samme måde det helt centrale i de allerførste kollektive overenskomster vi kender, og det var ikke ret meget andet, man kunne læse ud af dem.

Men efterhånden viste det sig så, at den individuelle løn ikke var tilstrækkelig stor til at sikre, at arbejdskraften havde en tilstrækkelig kvalitet, enten på grund af sygdom, ulykker, dårlige boliger og meget mere. Det betød, at staten blev nødt til at gribe ind, for at garantere at børn ikke blev overudnyttede, at arbejderne ikke blev syge eller så invaliderede, at de blev en belastning for systemet og i værste fald undgå en udryddelse af arbejdskraften.

En kombination af at staten ønskede at bevare arbejdskraften rimelig intakt og i tilstrækkelig mængde og arbejderklassens øgede krav om socialforbedringer betød, at der i 1870'erne og i 1880'erne blev skabt en del sociale love, som er udbygget i årenes løb f.eks. i 1960'erne, hvor man havde brug for masser af arbejdskraft og som i 1970'erne og nu frem i 80'erne forsøges indskrænket mest muligt.

Disse sociale ydelser, som for størstedelens vedkommende er betalt af arbejderklassen selv via skattesystemet er for mig at se en slags lønkomensation eller lønsupplerende ydelser.

Karakteristisk er det også for disse ydelser, at det er dem, der først udhules eller skæres væk i krisetider. Og især ydelserne til de grupper, der ikke er i stand til at udføre eller skaffe sig lønarbejde er forholdsvis nemme at indskrænke.

Forinden jeg forsøger at påvise, at man rent faktisk er gået til angreb på en del af arbejderklassens løn, som jeg mener de sociale ydelser er, skal jeg vel lige nævne nogle eksempler på, hvad jeg mener.

Retten til løn under ferie, retten til arbejdsløshedsunderstøttelse ved ledighed, retten til dagpenge under sygdom og barsel, retten til fri lægehjælp, hospitalsophold, speciallægebehandling, jordmoderassistance og sundhedsplejerske. Børnetilskud, boligskring, bistandshjælp, uddannelsesstøtte med videre.

Goder som arbejderklassen har brugt årtier på at tilkæmpe sig, men som ikke kun er opnået på grund af vores styrke, men også på grund af, at kapi-

talen og dens forlængede arm, staten, har ønsket at give efter for vore krav. Ene og alene af den grund, at man ville sikre fred og orden i samfundet som socialminister Ritt Bjerregård åbenlyst sagde det ved OECD-mødet i Paris i Komiteen for arbejdskraft og sociale anliggender: »Socialpolitikken er sandsynligvis den mest effektive, den mindst kostbare og mest værdifulde måde til at opnå, at et højt udviklet og kompliceret samfund kan vedblive at fungere gnidningsløst. Derfor er der også grænser for, hvad der kan bruges på socialpolitiske foranstaltninger: *Lige netop tilstrækkeligt til at undgå social og politisk uro*«.

Herefter vil jeg gå over til at minde om nogle af de angreb, der konkret er blevet rettet mod disse goder inden for blot de sidste 2 år.

Ved sidste overenskomstforhandling »fik« vi en udvidelse af ferieordningen fra 4 til 5 uger, men betalt af arbejderne selv via de indefrosne dyrtidsportioner, som var lønandele man havde fratrækt os og puttet i køleskab. Hertil kom ingen personalekompensation og ingen opstramning af arbejdsmiljøloven, som ellers kunne være brugt de steder, hvor arbejderne som resultat af denne »gevinst« blot skal arbejde endnu hurtigere, ofte med helbredet som indsats.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen, det er vel først og fremmest børnepasningscirkulæret og frigørelsesattesterne, vi næppe er kommet os over, før nye og endnu afskyeligere angreb rammer de arbejdsløse, så som indskrænkningen af ydelsen og personkredsen sættes ind.

De sidste måneder er det regnet ned over os med forringelser som fjernelse af medicintilskud, betale kr. 5,00 hver gang vi aflecerer en recept. Forringelser på bistandsydelse så alvorlige, så konsekvenserne utilslør vil være en stigning i antallet af boligløse, stigning i antallet af anbragte børn uden for eget hjem, overfyldte psykiatriske afdelinger stigende selvmordsstatistikker og stigende vold mod sagesløse kvinder og børn blot for at nævne nogle eksempler. Børnefamilier og enlige forsørgere som rammes via socialindkomsten, så de skal betale uhyrlige summer for at få deres børn passet i daginstitutionerne, handicappede som selv skal betale helt eller delvis for nødvendige hjælpemidler, syge som nu må vælge mellem livsvigtig medicin eller noget at spise. Det værste er dog ikke kun de forringelser, som vi i øjeblikket er øjensvidner til eller ofre for, men regeringens planer om, at dette kun er begyndelsen, at der skal gøres endnu skrapere til værks de næste 3 år for at opnå nul-

Debat . . .

vækst i 1983 på det offentlige budget.

Det betyder, at der må mobiliseres kraftigt til den kommende overenskomstrunde, hvor der klart må sørges for, at eventuelle tilkæmpede lønhøjelser ikke forsvinder op af baglommen på os i form af kommende spareforlig og trusler om, at den lønarbejdende del af befolkningen er skyld i Danmarks bankerot.

Det betyder også, at der generelt set skal mobiliseres for at undgå forringelser til gengæld for en »overskudsdeling«, som lønarbejderne ikke vil få glæde af eller del i.

Den daglige dosis som hver dag sendes i hovedet af os fra radio, TV og presse om vismandsrapporter som lover dommedag, hvis vi ikke er tilbageholdende, billeder af tre sortklædte herres ankomst til Danmark, som fortæller vor undergang er nær, skal tilbagevises, som intet havende at gøre med vore krav om forbedrede levevilkår for den arbejdende befolkning. Vi må ruste os til kamp ikke blot for at undgå yderligere forringelser, men for at opnå forbedringer.

*Ilse Mikkelsen,
socialrådgiver*

Modtaget d. 11.12.80

Anmeldelser

Stanislav Grof

Den indre rejse III

421 sider. Kr. 178,00. Borgens forlag

Med tredje bind af »Den indre rejse« med undertitlen LSD-psykoterapi i teori og praksis, er vi nu godt midtvejs i Stanislav Grofs 5 binds gyser fra det virkelige liv, som figurligt talt er et kanonlag under det velpolstrede sæde, som hos det vestlige civiliserede menneske udgøres af det cartesiansk-newtonske paradigme eller verdensbillede.

Tidspunktet for udgivelsen var godt ramt, idet den danske udgave rent tidsmæssigt slog den engelske og således havde verdenspremiere, samtidig med at den dannede optakt til Stanislav og Christina Grofs 1 uges gæsteoptræden hertilands, dels som trænere for professionelle terapeuter på en 3 dages workshop, dels på et heldags seminar for alle interesserede, som afholdtes på Panuminstituttet søndag den 28.09.1980.

Det er interessant at følge Grofs udvikling fra hans første LSD-session i 1956 og til nu, hvor han, omend hans

forskning er dybt forankret i og udsprunget af LSD-terapi, varmt går ind for stoffri teknikker, hvoraf nogle er praktisk taget lige så kraftigt virkende som LSD, f.eks. Kundalini-yoga og teknikker, som påvirker åndedrættet og muskelpansret.

Det foruroligende ved hele denne nypublicerede forskning er imidlertid de erkendelsesteoretiske aspekter, hvor billedligt talt ens med møj samenskredede fysiklærdom atomiseres i takt med, at bastion efter bastion i den traditionelle mekaniske verdensopfattelse ramler i grus. Interesserede vil her med stort udbytte kunne læse Fritjof Capras: Fysikkens Tao, som netop etablerer »hæfter« fra det moderne kvanterelativistiske verdensbillede til østlig meditativ praksis og livsanskuelse og selvfølgelig til Stanislav Grofs bevidsthedsforskning. Samme Capra har iøvrigt en ny bog under udgivelse: »The Turning Point«, som udfra en holonomisk (helheds) model af universet bringer bidrag af eksperter (Grof bl.a.) inden for forskellige videnskabsdiscipliner: Fysik, medicin, økonomi etc.

Omend Grofs bøger om LSD-psykoterapi kan forekomme at have en begrænset læserkreds, kan det som et kuriosum nævnes, at det dansksprogede oplag for bind I og II overstiger 5.000 eksemplarer, sammenlignet med et totalt engelsksproget oplag på ca. 15.000 stk.! Denne uforholdsmæssigt store hjemlige interesse for emnet må i høj grad tilskrives oversætterne, psykologerne Klaus Gormsen og Jørgen Lumbye, som atter i nærværende bind har præsteret et forbilledligt noteapparat, som aldrig lader selv den forudsætningsløse læser i stikken.

*Torben Uldall
Civiløkonom*

Alf Ronnby

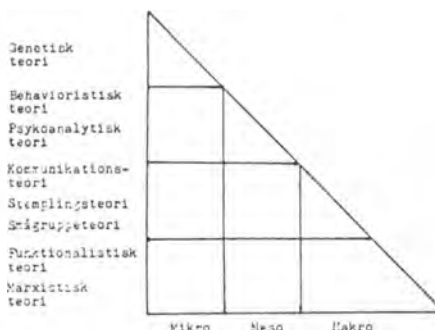
Socialarbetets förklaringsmodeller. Ideologiska och politiska aspekter

Roskilde Universitetscenter, Institut for socialvidenskab. Instituttets skriftserie nr. 3, 1980. 148 sider.

Alf Ronnby foretager i sin bog, »Socialarbetets förklaringsmodeller«, en kritisk analyse af de almindeligste årsagsforklaringer til sociale problemer. Analysen omfatter modellernes ideologiske og politiske konsekvenser, både samfundspolitisk og i det konkrete sociale arbejde. Alf Ronnby skriver, at hans formål er at skabe større klarhed hos socialarbejdere om den idé- og teoriarv, som påvirker den aktuelle

socialpolitiske debat og holdningerne i socialt arbejde.

Han gennemgår i bogen systematisk forklaringsmodellerne, idet han følger en niveaupdeling, hvor han bevæger sig fra individorienterede modeller over interaktions- og relationsorienterede til strukturelle modeller. Han gengiver i følgende skematiske afbildning forklaringsmodellernes analyseniveauer:

Bogen inddrager en meget stor mængde teoretisk stof. Den styrke, som bogen har ved at analysere hovedparten af de gængse forklaringsmodeller, er måske også en af svaghederne i bogen, idet Alf Ronnby af og til går let hen over nogle af teorierne, som kommer til at mangle i helheden. Det gælder f.eks. Pincus og Minahans systemteori, som kun bliver nævnt.

Bogen er set ud fra en faglig synsvinkel meget givende, idet den placerer de teorier, som anvendes i det sociale arbejde (og som er almindeligt benyttede i faget Teori og metode i socialt arbejde) i en videnskabsteoretisk ramme, ligesom den siger noget om teoriernes baggrund og anvendelsesniveau.

Bogen er for mig at se et godt supplement til den eksisterende litteratur, som anvendes i undervisningen i Teori og metode i socialt arbejde, og den må være et selvfølgelig led i undervisningen i videnskabsteori på de sociale højskoler, AUC og RUC. Bogen indeholder mange diskussionsemner, og lever op til det formål, hvormed Alf Ronnby har skrevet bogen, nemlig »at skabe en større klarhed hos socialarbejdere om den idé- og teoriarv, som påvirker den aktuelle socialpolitiske debat og holdningerne i socialt arbejde.

*Mogens Haugbølle
socialrådgiver*

Att adopteres

Raven & Sjögren. Stockholm 1979.

Gertrud Hägglund, kurator ved Adoptionscentrum i Sverige, har udannet sig til psykoterapeut for bedre at kunne hjælpe Adoptionscentrums medlemsskare, der består af adoptanter, deres børn, adoptionsøgende og andre interesserede. Den væsentligste rådgivning i Adoptionscentrums regi er familiekurser. Et nyt arrangeres hvert år. Desuden mødes disse studiegrupper ofte i årevis for at holde en uges kombineret ferie og kursusvirksomhed sammen. Gruppen kommer således til at virke som støttegruppe. Derudover er der et vidt forgrenet net af adoptivforældre sammensluttede amtsvis. De holder møder, forberedelseskurser for kommende adoptivforældre, laver arrangementer, hvis formål er information om adoptivbørn til udenforstående. Enkelte medlemmer i lokalgrupperne stiller sig også til rådighed med oplysninger til adoptionsinteresserede. De spørgsmål, som en adoptionssøgende ikke tør stille sin sagsbehandler, kan hun stille her og få svar på uden at hun behøver at opleve, at spørgsmålet for hende eller ham er kompromitterende og svækker chancen for godkendelse.

Til brug i studiekredse har Gertrud Hägglund nu udgivet denne bog, der sammen med den af Madeleine Katz tidligere udgivne, *Adoption av utländska barn*, Bonniers Uggle Böcker 1975, giver tilstrækkelige oplysninger til formålet. Ligesom hos Katz gives en række praktiske oplysninger, hvor nye landvindinger inden for forskningen omkring adoptivbørn er medtaget. Det drejer sig her først og fremmest om adoption af ældre børn, d.v.s. børn over 3 år gamle, samt om forskningen omkring sprogproblemer. Derefter gives en række beretninger om adoptivforældres oplevelser med adoptivbørn fra forskellige egne af kloden i forskellige aldre og med forskellig social baggrund. Her berettes om det barn, der afviser adoptivmoderen, og giver faderen al sin kærlighed, om det barn adoptivforældrene måtte opgive, om de første dage, om glæder, skuffelser og slid og slæb, der til slut lykkes, eller evt. ikke lykkes.

Det er en anvendelig bog, som sammen med den litteratur, der allerede findes må være kendt af enhver socialarbejder, der bliver kastet ud i den vanskelige opgave, det er at forundersøge, vurdere og rådgive et ansøgerpar til et adoptivbarn.

Gerda Skovmand Madsen
Socialrådgiver

Ny faglitteratur

Indgået ved De sociale Højskoler i København og Århus

Bibliotekerne er åbne hverdage kl. 10-16 for studerende og lærere ved DSH samt for uddannede socialrådgivere.

Henvendelser pr. telefon er velkomne.

København: 01 - 42 46 01

Århus: 06 - 14 23 66

Oversigten repræsenterer et udvalg af bibliotekernes tilvækst og er inddelt i hovedgrupper fra decimalsystemet, som bl.a. kendes på folkebiblioteket.

37-38. Undervisning. Socialt arbejde

Holten-Andersen, Carl

Invitation til projektarbejde : en problematiserende fremstilling. Kbh. : Gyldendal, 1980.

Skole for folket?

skole - skolebevægelse - socialdemokratiet i Skandinavien. - Kbh. : Unge Pædagoger, 1979.

Tutvedt, Øyvind

Noe skjer i sosialt arbeid : prosjektarbeid ved bruk av integrert motodemodell. - Oslo : Universitetsforlaget, 1979.

Svensson, Njål Petter

Barn uten tilhørighet : om barnevern og stoffmisbruk. - Kbh. : Munksgaard, cop 1980.

Vettiger, Heinz

Gruppeundervisningens teori og praksis. - Kbh. : Munksgaard, 1979.

61. Medicin. Miljø

Frølund, Flemming

Almenmedicinsk farmakoterapi : behandling med lægemidler i almenpraksis. - Kbh. : F.A.D.L., 1978.

Hoffmeyer, Jesper

Evolution, økologi, historie : neodarwinismens krise. - Kbh. : Politisk revy, cop. 1980.

Jacobsen, Annette

Når kvinder vælger abort : en psykologisk belysning. - Kbh. : Hans Reitzel, 1980.

Modeller i familiebehandling : familierapiens grundlag II / Fredrik Engelstad, Svein Haugsgjerd (red.). - i kommisjon for Danmark : Politisk revy, 1979.

Sørensen, Flemming

Arbejds miljø - hvordan? - Kbh. : SP-forlag, 1977.

13. Psykologi

Berggren, Anna

Når man bliver ældre. - Kbh. : Forum, 1979.

Bjerre Andersen, Niels

Selvillid : en bog til selvstudium. - Kbh. : Samleren, cop. 1980.

Fromm, Erich

Freuds teorier : deres storhed og begrænsning. - Kbh. : Hans Reitzel, 1980.

Fröjelin, Leif-Åke

Psykologisk grundbog. - Kbh. : Gyldendal, 1979.

Kvindelighed

en antologi om psykoanalyse og kvindefrigørelse. - Kbh. : Tiderne skifter, cop. 1980.

Møller, Marchen

Erik H. Erikson. - Kbh. : Forum, 1979.

Nygaard, Jens Jørgen

Nogle livsanskuelser i dag : humanisme, liberalisme, marxisme, eksistentialisme. - Kbh. : Forum, 1980.

30. Samfundsforhold. Sociologi

Chesler, Phyllis

Om mænd. - Kbh. : Gyldendal, 1980.

Fog, Jette

Danske familieundersøgelser. - Risskov : Psykologisk Institut, Aarhus Universitet, 1977 (i.e. 1979). - iii, 115.

Katalog

over igangværende danske samfundsvidenskabelige forskningsprojekter / Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd. - Kbh. : Forskningssekretariatet, 1978.

Lenstrup, Merete

Gruppesamtaler med enlige mødre : rapport om et rådgivningsprojekt. - Kbh. : Institut for Klinisk Psykologi, 1979.

Møller Pedersen, Kjeld

Effektmålingers teori og metode. - Kbh. : Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut, 1979.

Møller Pedersen, Kjeld

Hvad er effektmåling?. - Kbh. : Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut, cop. 1980.

Zimsen, Karen

Er det så svært at leve sammen? - Kbh. : Gyldendal, 1980.

Vi vil have bolig

aktionsforsknings-projekt i Vognmandsmarken i København. - Kbh. : Nationalmuseet, cop. 1979.

32. Politik

Demokrati

temanummer om demokrati. - Kbh. : Gyldendal, 1980.

Folkmann, Lo

Lovgivningsprocessen og mulighederne for indflydelse på folketingets arbejde. - Kbh. : Schultz, cop. 1979.

Haarder, Bertil

Midt i en klynketid. - Kbh. : Forum, 1980.

Mill, John Stuart

Kvindernes underkuelse. - Kbh. : Gyldendal, 1979.

Organisationer under forandring:

Studier i organisationssystemet i Danmark. - Århus: Politica, cop. 1980.

Socialismens historie

- Kbh. : Suenson. - 3 bind. - (Historie & klassekamp).

Socialmedicinsk Samarbejde

Tid og sted

Søndag den 5. april kl. 17.00 til tirsdag den 7. april 1981 kl. 14.00 på Hindsgavl Slot, Hindsgavl Alle 7, Middelfart.

Mål

At styrke det socialmedicinske samarbejde ved behandling af specifikke emner og at diskutere fremtidige samarbejdsformer.

Undervisere

Nævnformand, cand. jur. Carl Aude, Fyns Amtskommune (medlem af udvalget til revision af førtidspensionslovgivningen)

Socialrådgiver Lis Birn, Odense kommune.

Praktiserende læge K. J. Bové, Nr. Lyndelse.

Sociallæge Søren Friberg, Odense kommune.

Ekspeditionssekretær Jørgen Hansen, Odense kommune.

Kontorchef Erik Just, REVA-afdelingen, Odense kommune.

Socialrådgiver Bodil Jørgensen, Lægehuset i Nr. Lyndelse.

Praktiserende læge Erik Otte, Stenstrup.

Praktiserende læge Erik Schaumborg, Svendborg.

Socialoverlæge Gertrud Schleisner, Århus.

Indhold

Søndag
den 5.4.

Klienten/patienten

Er der forskel i vore sygdomsopfattelser?

Mandag

den 6.4.

Sygedagpengesager

Revalidering

Revalideringsmuligheder. Hvem skal revalideres. Hvordan måles eventuel effekt?

Psykosocial erhvervshæmning

Fremtidens pensionspolitik

Tirsdag

den 7.4.

Fremtidige samarbejdsformer

Erfaringer med socialrådgivning i en kompagniskabspraksis.

Projektet: »Socialrådgivere i Lægehuset, Skt. Anne, Odense«.

Lægekonsulentens arbejde i en større kommune.

Økonomi

Udgifter til ophold på kursusstedet vil beløbe sig til ca. kr. 700,-, som opkræves på regning efter deltagelsen.

Højskolens praktiklærere og arbejdsløse socialrådgivere fra praktikområdet kan ansøge om dækning af udgiften.

Deltagerkreds

Lægekredsforeningens medlemmer af alle tre søjler samt sagsbehandlere i social- og sundhedsforvaltningerne i Fyns amt.

Max. 50 deltagere. Ligelig fordeling mellem læger og sagsbehandlere.

Tilmelding

Tilmeldinger modtages indtil mandag den 9. marts 1981.

Skema kan rekvireres hos kursusafdelingen, tlf. 09 - 15 86 00, lokal 3374, Den sociale Højskole, Campusvej 55, 5230 Odense M., og indsendes til Lægekredsforeningen for Fyns amt, Skt. Anne Plads 2-4, 5000 Odense C.

Familieret med speciel vægt på seperation og skilsmisse

Tid og sted	2. - 6. marts 1981 Externatkursus, Den sociale Højskole, Århus.
Formål	At give overblik over den praktiske familieret med vægt på at give fortolkningsbidrag og på at opøve fortrolighed i anvendelse af det familieretlige system.
Indhold	Fremgangsmåde ved seperation og skilsmisse. Gennemgang af de vilkår, der opnås ved seperation og skilsmisse, herunder muligheder for ændring af disse vilkår. - Ægtefællebidrag, børnebidrag, herunder betaling og inddrivelse. - Forældremyndighed og samkvemsret. - Koordination mellem privatretslig og offentlig forsørgelse. - Børns retslige status, afhængig af om de er født i eller uden for ægteskab. - Bolig. - Fogedrettens virksomhed og kompetence i familieretlige sager. Specielle problemer ved »papirløse« samlivsformer.
Deltagerkreds	Socialrådgivere samt kommunalt uddannede sagsbehandlere, der i deres daglige arbejde møder problemer af ovenstående karakter.
Pris	Der betales ikke kursusafgift.
Tilmelding	Skriftlig tilmelding med oplysning om navn, adresse, uddannelse (afslutningsår) og nuværende ansættelsessted, indsendes til efteruddannelsesafdelingen, Den sociale Højskole, Søndervangen 90, 8260 Viby J. senest d. 9. februar 1981.
Yderligere oplysninger	Fås ved henvendelse til efteruddannelsesafdelingen, Den sociale Højskole, Århus, tlf. 06 - 14 23 66.

Faggrupper

Faggruppen af socialrådgivere ansat ved døgninstitutioner for børn og unge

Referat af bestyrelsesmøde

1. Valg af referent

Annette Poulsen

2. Overenskomstforhandlingerne

HB har besluttet, at lønudvalget er forhandlingsdelegation. For døgnområdet forhandler Henrik Mathiasen som politiker, Vibeke Thøgersen som sagsbehandler, og fra faggruppen

blev Lene Bendix valgt. Forhandlingsdelegationsmøder aftalt til d. 24.11., 4.12., 5.12., 12.1., 13.1. Winnie er suppleant for Lene B. Diverse overenskomstkraav endeligt formuleret.

3. Reglementsfornyelse

Udsat

4. Donekrogen

Der har været ført forhandlinger om socialrådgiverstillingerne, - hvilket ikke refereres, da det udarbejdede referat endnu ikke er godkendt af de implicerede.

5. Hvorfor skal vi have vores egen overenskomst.

Udsat

6. Økonomisk status

Der er p.t. 1.500 kr. tilbage på budgettet. HB har til næste års budget foreslået et beløb på kun 9.000 kr. (mod 10.000 kr. i år) til faggruppen.

7. Lindersvold

Socialrådgiverstillingen på Lindersvold forsøges bortskåret p.g.a. nedskæringer på deres budget. I stedet skal Storstrøms amts socialcenters socialrådgivere dække funktionen med 10 t. ugentlig. DS har skriftligt protesteret og krævet stillingen opretholdt og straks besat. Aftalt, at Kjeld P. kontakter kredsforeningsformanden for at finde frem til, hvorledes vi som faggruppe kan gå ind i problematikken.

Vedr. socialrådgiverstillingen på skolehjemmet Skibbyhøj, der er besat med en ikke-socialrådgiveruddannet - undersøges nærmere af Kjeld.

8. Kursus og generalforsamling

Afholdes i Grenå d. 28.-30.1.81. Se iøvrigt indkaldelse i bladet. Annette laver udkast til beretning til generalforsamling samt »reviderer« det gamle arbejdsprogram.

9. Meddelelser

Lene B. har fremsendt brev til DS ved Vibeke Thøgersen om udsendelse af overenskomst til de medlemmer, der har ønsket at få dem. De er på vej.

Ref. Annette Poulsen

Faggruppen af Socialrådgivere ansat ved skolepsykologiske kontorer

Der indkaldes til møde i faggruppen - sektion øst for Storebælt i foreningens lokale, Toldbodgade 19A, torsdag den 29.1.1981.

(Fortsættes næste side)

Dagsorden:

1. Orientering fra Ulrich-udvalget
2. Kirsten Poort orienterer om Svenske Skolkuratorers landsmøde i nov. 1980.
3. Evt. afbud til Helga Fog, tlf. 02- 98 01 28.

Andre organisationer

Hvorfor alternativt handicapår 1981

F.N. har under mottoet »Full Participation and Equality« (medbestemmelse og ligestilling) proklameret, at 1981 skal være internationalt handicapår. - Den danske stat har ved sin stemmeafgivning i F.N. tilsluttet sig dette motto. Et motto, der også falder i god tråd med den politiske målsætning ved særforborgens udlægning, om normalisering og integration af handicappede i normalsamfundet.

Det var derfor med ikke helt ringe forventninger, at De Samvirkende Invalideorganisationer og vore 20 medlemsorganisationer den 17. april gik ind i socialministerens danske nationalkomité vedrørende F.N.'s internationale handicapår.

Vort håb blev imidlertid hurtigt beskæmmet. Kun 6 uger senere var det en kendsgerning, at handicapkompensationsordningerne, d.v.s. invaliditetsydelsen, gratis hjælpemidler, støtte til erhvervelse af invalidebiler, dækning af merudgifter for forældre med et hjemmeboende handicappet barn, støttepædagogordninger m.m., var blevet væsentligt forringet.

De nu forringede handicapkompensationsordninger var gennem årtier bygget op ud fra den erkendelse, at ligestilling mellem handicappede og ikke handicappede ikke opnåes ved at behandle handicappede, som om de ikke var handicappede. Ligestilling opnåes kun ved, så vidt det er muligt, at kompensere handicappet og derefter at behandle alle lige.

Med andre ord stemmer den danske regering i F.N. for medbestemmelse og ligestilling af handicappede og gennemfører derefter en lovgivning i Danmark i direkte modstrid med denne målsætning.

Den slags dobbeltspil kan De Samvirkende Invalideorganisationer naturligvis ikke acceptere. - Vores reaktion var da også, at vi omgående forlod socialministerens Nationalkomité. - Siden har yderligere ca. 60 organisationer, herunder Socialarbejdernes Fællesudvalg, i solidaritet med handicaporganisationerne truffet samme beslutning.

De Samvirkende Invalideorganisationer tog d. 15. oktober 1980 initiativet til dannelsen af en alternativt handicapårskomité. Det er vort håb herigennem, i et samarbejde med andre organisationer, at få markeret handicapåret først og fremmest på det lokale plan. Mens vi på landsplan vil bruge 1981 til at markere vores handicappolitiske holdning.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til her, at takke Socialarbejdernes Fællesudvalg og de organisationer, der står bag, for den udviste solidaritet og det givne løfte om at stå sammen med handicaporganisationerne om gennemførelsen af et alternativt handicapår i 1981.

*Svend Jensen
Formand for De Samvirkende Invalideorganisationer*

Ovenstående indlæg er udarbejdet på opfordring fra SFU, og er tænkt som orientering om baggrunden for dannelsen af en alternativ komité til den officielle nationalkomité for det internationale handicapår 1981. SFU og Pædagogisk Kartel har sluttet op om den alternative komité og vil opfordre lokalkredsene til at gå i samarbejde med DSI om aktiviteter i Handicapåret.

Den sociale solidaritetsbevægelse

Referat af møde i solidaritetsbevægelsen den 10.11.1980

Tilstede:

Janni Milsted, BUPL
Johnny Laugesen, Dansk Metal, afd. 12
Viggo Marker, ÅP
Otto Jarl, FOLA

Tabita Wulff, pressesekretær
Jette Thymann, LFS
Henrik Bech, LDK
Knud Pedersen, Bygningssnedkernes Fagforening
Knud Leihøj, Rørlæggernes og Blikkenslagernes fagforening
Janni Uhland, Frie Skolers lærerforening
Inge Sørensen, sekretær, SFU

Afbud:

Skræddernes Fagforening
Dansk Psykologforening
DSL

1. Rapport fra arbejdsudvalget

Arbejdsudvalget har siden starten i marts 1980 bestået af Johnny Laugesen, Metal, afd. 12, Janni Milsted, BUPL, Otto Jarl, FOLA, Viggo Marker, ÅP, Erik Ovesen, Pædagogisk Kartel og to repræsentanter fra Kvindeligt Arbejdsforbund i Vordingborg, og Inge Sørensen, SFU.

Det skal tilføjes, at ikke alle arbejdsudvalgets medlemmer har været i stand til at deltage i alle møder, og arbejdsudvalget ønsker en udvidelse af udvalget, bl.a. for at få kræfter til at sætte flere aktiviteter igang.

Der har rundt om i landet været afholdt en del møder, hvor der har været lejlighed til at fortælle om solidaritetsbevægelsen. Det gælder såvel inden for LO-området som inden for de offentligt ansattes organisationer. Som eks. kan bl.a. nævnes tillidsmandskonferencen den 4.-5. oktober 1980.

Endvidere har der været bragt interviews i nogle dagblade, været artikler i fagblade m.m. om bevægelsen.

Det blev oprindeligt pålagt arbejdsudvalget at arbejde henimod afholdelse af et landsmøde her i efteråret. Udvalget har besluttet at udskyde et sådant møde til foråret. En af grundene hertil er bl.a. den debat der har været og skal komme om bevægelsens struktur, ligesom man finder, at det vil være ønskeligt at få lidt mere gang i solidaritetsarbejdet i lokalområderne.

Vedr. økonomi blev det oplyst, at bevægelsen nu råder over ca. 10.000 kr., der står på girokontoen. De udgifter der har været indtil nu ved trykning af folderen, udsendelse af div. andet materiale, er indtil nu båret af Metal, afd. 12, BUPL og SFU.

Arbejdsudvalget vil forsøge at få nogle kendte personer, der har markeret sig i den socialpolitiske debat, til at være anbefalere af bevægelsen.

Der har i arbejdsudvalget været nogen debat om, hvorvidt der er og skal

være grænser for, hvilke grupperinger i samfundet, der kan tilslutte sig bevægelsen. Der er ikke opnået nogen afklaring herom i arbejdsudvalget.

Det blev fra FOLA nævnt, at man var betænkelig ved, at politiske partier kunne tilslutte sig.

Arbejdsudvalget er enige i, at de politiske partier ikke skal have repræsentanter i f.eks. lokalbestyrelser eller forretningsudvalg, men at de gerne må støtte bevægelsen.

Hvad angår tilslutning fra forskellige grupperinger og minoritetsgrupper, opnåedes der ikke nogen endelig afklaring. En forudsætning for at kunne være med er selvfølgelig, at man kan tilslutte sig bevægelsens formål.

2. Udvidelse af arbejdsudvalget

Arbejdsudvalget får nu følgende sammensætning: Johnny Laugesen, Metal afd. 12, Janni Milsted, BUPL, Erik Ovesen, Pædagogisk Kartel, Knud Leihøj, Rørlæggernes og Blikkenslæggernes fagforening, Janni Uhlund og Peter Sauerberg, begge Frie skolars Lærerforening, Viggo Marker, AP, Otto Jarl, FOLA, Inge Sørensen, SFU og som pressesekretær Tabita Wulff, DSL.

3. Strukturforslag

På baggrund af de tilbagemeldinger der er kommet fra møder, fra debat i diverse fagblade m.m. har arbejdsudvalget overvejet, hvorvidt det oprindelige forslag til struktur for bevægelsen var hensigtsmæssig.

Udvalget har overvejet, hvordan man bedst får et samarbejde igang i lokalområderne og hvilken struktur, der bedst tilgodeser et samarbejde om f.eks. lokale socialpolitiske spørgsmål. Her tænkes på såvel kommunale som amtskommunale initiativer. Hvordan får man et samarbejde til at fungere mellem brugergrupper, socialarbejdere og LO-fagforeningerne lokalt? - En forudsætning for at kunne yde modstand mod nedskæringer, at skabe forståelse for sammenhængen mellem lønmodtagernes levevilkår, realløn og sociale nedskæringer, er netop et nært samarbejde mellem de nævnte grupper.

Arbejdsudvalget har fremlagt et nyt forslag til struktur, der hovedsagelig bygger på en amtsgruppering, og gruppering omkring de tillidsmandsringer, der efterhånden er ved at komme op at stå rundt om i landet. Ved at forbinde solidaritetsarbejdet med tillidsmandsringerne, vil det være muligt at skabe en sammenhæng mellem den faglige og den sociale kamp.

Der blev fra flere sider givet udtryk

for, at man ikke mente det oprindelige strukturforslag ville kunne fungere i praksis, medens man var positiv over for forslag II.

4. Fremtidigt arbejde

Arbejdsudvalget forpligtes til at arbejde henimod afholdelse af et landsmøde i foråret, herunder at arbejde

videre med strukturen. at sørge for at der kommer udtalelser ud fra bevægelsen om diverse nedskæringer der sættes igang, at prøve at være behjælpelig med at få lokale aktiviteter igang,

Referent:

Inge Sørensen

Lokalt

4 socialpolitiske aftener arrangeret af kredsforeningerne for København og Frederiksberg kommuner og Københavns amt.

Støjer bistandsloven når den går?

5.11.80

3.12.80

14.1.81

er afholdt

Ret/skøn - Råd/kontrol

Brugernes krav til vort arbejde

Oplæg v/ Harry Osborne, Byggefagenes Samvirke, Hanne Wellendorf, SR-Bistand, en person fra et socialt forbrugerråd m.fl.

11.2.81

Fagre nye verden

Forsøg med andre arbejdsmetoder i socialforvaltningen.

Alle møder finder sted i Store sal, Den sociale Højskole, Randersgade 10, 2100 Ø, på de nævnte onsdage kl. 19.30.

Blokader

Sømændenes Forbund

Dansk Socialrådgiverforening har besluttet at etablere blokade mod Sømændenes Forbund.

Baggrunden for blokaden er uretmæssig bortvisning af en socialrådgiver.

Blokaden vil blive ophævet, når sagen om bortvisning er afklaret, og aftale om løn- og ansættelsesvilkår er indgået.

Vejle amt

Det er forbudt medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening at tage ansættelse i følgende stillinger i Vejle Amt.

1. Socialrådgiverstillingen som koordinator ved Vejle amts sygehus.
2. Socialrådgiverstillingen som koordinator ved alkoholambulatoriet i Vejle amt.

Blokaden er besluttet på hovedbestyrelsesmødet den 12. juni 1979 som en protest mod Amtsrådsforeningens ensidige lønfastsættelse.

Stillingsannoncer

Til medlemmer og annoncører

Vedrørende stillingsopslag i *Socialrådgiveren* bedes man være opmærksom på nedenstående retningslinier:

Dansk Socialrådgiverforenings love

§ 5 Hvis det af et stillingsopslag fremgår, at der - evt. blandt andre - ønskes ansøgere med uddannelse som socialrådgivere/socionom, må stillingen ikke søges, før den er opslået ledig gennem forbundet.

Hvis det af et stillingsopslag fremgår, at ansættelsesvilkårene ikke på forhånd er godkendt af forbundet, påhviler det medlemmer, der ønsker at søge stillingen, at drøfte sagen med forbundets ledelse.

Almindelige opslag

Dansk Socialrådgiverforening vil henstille, at stillingsopslag i fagbladet som minimum indeholder følgende:

1. *Ansættelsesmyndighed*
2. *Tjenestested*
3. *Tiltrædelsessted*
4. *Stillingsbetegnelse*
5. *Den ugentlige arbejdstid*
6. *Løn- og ansættelsesforhold*

Her præciseres, i henhold til hvilken overenskomst/aftale ansættelsen finder sted. Lønramme bør angives.

7. *Ansøgningsfrist*

Ansøgningsfristen må ikke være under 14 dage i henhold til KTU-aftale om opslag af stillinger.

8. *Eventuelt øvrige ansættelsesvilkår*

Dansk Socialrådgiverforening accepterer bemærkningen »kvalificeret ansøger have«, men ikke, at det er en forudsætning for at få stillingen, at man har bil.

Opslag med bemærkninger

Dansk Socialrådgiverforenings standard-bemærkninger under de enkelte stillingsopslag vil fremover indskrænke sig til følgende:

»For kort ansøgningsfrist«

»Ansøgere bedes rette telefonisk henvendelse til sekretariatet før ansættelsen«

Når medlemmer anmodes om at henvende sig til foreningens sekretariat om en bestemt stilling, kan der være mange årsager, f.eks. at sekretariatet har supplerende oplysninger til interesserede, eller at foreningen har løbende forhandlinger om stillingen.

»Dansk Socialrådgiverforening kan ikke på det foreliggende grundlag afgøre, om den løn, der tilbydes, er i overensstemmelse med foreningens krav«

»Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for

at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives«.

Ved ansættelse

Ved ansættelse i en ny stilling er det vigtigt, at såvel løn- som ansættelsesvilkår aftales og nedskrives i et ansættelsesbrev.

Københavns området

Glostrup kommune Assistent/overassistent

Til social- og sundhedsforvaltningens bistandsafdeling søges pr. 1. marts 1981 en kommunalt uddannet sagsbehandler eller en socialrådgiver. Den ansatte vil blive beskæftiget med klientbehandling inden for bistandslovens områder, mødeindstillinger til det sociale udvalg og behandling af invalide- og førtidspensionssager.

Ved ansættelse som assistent/overassistent aflønnes pågældende efter aftale indgået mellem FKKA, lønudvalget, og HK og ved ansættelse som socialrådgiver efter overenskomst indgået mellem FKKA, lønudvalget og Dansk Socialrådgiverforening.

Yderligere oplysninger vedrørende stillingen kan fås ved henvendelse på telefon 02 - 96 08 01, lokal 218 og 344.

Ansøgning, bilagt dokumentation for uddannelse og referencer, stiles til Glostrup kommunalbestyrelse, rådhuset, Rådhusvej 2, 2600 Glostrup, senest den 21. januar 1981.

Værløse kommune Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler i social- og sundhedsforvaltningens rådgivergruppe er ledig pr. 1.2.1980 eller snarest. 31 timer pr. uge.

Stillingen ønskes besat med en socialrådgiver eller kommunalt uddannet inden for social- og sundhedsforvaltningen.

Aflønning og ansættelse sker efter gældende overenskomst.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Randi Andersen, tlf. (02) 480100.

Ansøgning, bilagt eksamenspapirer m.v., indsendes senest den 15.1.1981 til Værløse kommunalbestyrelse, Stiager 2, 3500 Værløse

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

DS-kommentar: Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives.

Roskilde Universitetscenter Lærer/overlærerstilling

Ved institut for socialvidenskab ønskes en lærer/overlærerstilling med aflønning efter statens lønramme 18/26 under forbehold af de bevilgende myndigheders godkendelse besat pr. 1.3.1981.

Stillingen vil p.g.r.a. et midlertidigt ansættelsesstop foreløbig kun kunne besættes indtil 31.7.1981.

På baggrund af en forståelse af sociale problemers samfundsmæssige baggrund og af de politiske og institutionelle rammer for det sociale arbejde må ansøgeren være i stand til at udvikle og undervise i det konkrete sociale arbejdes teorier og metoder samt være i stand til at vejlede i tværfagligt problemorienteret projektarbejde.

Ansøgeren må have et indgående kendskab til socionomers praktiske erhvervsfunktioner og må i samarbejde med instituttets øvrige medarbejdere være i stand til at sikre integrationen af praksiserfaringer i en teoretisk undervisnings- og forskningsmæssig sammenhæng.

Stillingen er knyttet til institut for socialvidenskab, hvis forskningsaktiviteter retter

Ved ansættelsesvilkår forstås, hvorvidt man f.eks. er ansat som tjenestemand på overenskomst, i henhold til funktionærlovens regler osv.

Såfremt der opstår tvivlsspørgsmål i ansættelsesforholdet, kan medlemmer altid henvende sig til sit afdelingskontor eller sekretariatet.

sig mod samfundsmæssige forhold af betydning for befolkningens arbejds- og levevilkår.

Med stillingen er forbundet undervisning på socionomoverbygningen og den samfundsvidenskabelige basisuddannelse.

Da studienævnene for socionomi og den samfundsvidenskabelige basisuddannelse skal have lejlighed til at udtale sig om ansøgernes pædagogiske kvalifikationer, må ansøgningen indeholde oplysninger, der gør dette muligt.

Ansættelse er betinget af, at den pågældende har afgang som socialrådgiver eller en dermed ligestillet uddannelse.

Ansøgning, ledsaget af eventuelle skriftlige arbejder i 3 eksemplarer, bilagt kopi af eksamensbevis og mærket med den pågældende stillings nummer 0-0392-0 skal være centret i hænde senest tirsdag den 21.1.1981 kl. 12.00 og indsendes til

**Roskilde universitetscenter
Akademisk Forvaltnings Sekretariat
Postbox 260
4000 Roskilde**

Sidste frist

for indrykning af stillingsannoncer og meddelelser vil for de følgende numre være:

Sidste frist:

nr. 3: 21. januar
nr. 4: 4. februar
nr. 5: 18. februar
nr. 6: 4. marts
nr. 7: 18. marts

Udkommer:

4. februar
18. februar
4. marts
18. marts
1. april

Ved stillingsskift

Husk at give besked til
medlemskartoteket

Københavns Kommune

Københavns kommunale skolevæsen

Ved Skolepsykologisk kontor under Københavns kommunale skolevæsen bliver et vikariat som socialrådgiver ledig til besættelse i tiden 1. februar - 30. juni 1981.

Arbejdsområdet omfatter rådgivning og vejledning for elever og forældre i civilretlige spørgsmål og i spørgsmål af økonomisk, praktisk og social karakter.

Aflønning efter Københavns kommunes lønramme 14/17.

Kvalificeret ansøger haves.

Ansøgning med oplysninger om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt genpart af eksamensbeviser og anbefalinger, stiles til skoledirektøren og indsendes til chefpsykolog Ove Rasmussen, Skolepsykologisk kontor, Krausesvej 3, 2100 København Ø, inden den 15. januar 1981.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Gentofte kommune Assistent/socialrådgiver

I socialdirektoratets pensionsafdeling er der 2 ledige stillinger til besættelse snarest - en fuldtidsstilling og en deltidsstilling på 20 timer ugentlig.

Ansvarsområdet er klientrettet omsorgsarbejde og består dels i rådgivning og bevilling efter bistandsloven, herunder visse indstillinger til revaliderings- og pensionsnævn, dels af hjemmebesøg i forbindelse med visitation til boliger og plejehjem m.v. (Pensionsberegning og andre lovbundne opgaver er henlagt til en særlig EDB-sektion).

Evt. fastansættelse som tjenestemand vil kunne forventes efter 2 års tilfredsstillende prøvetid.

Løn- og ansættelsesforhold sker i henhold til gældende aftaler, med aflønning som assistent efter lønramme K 10/12 og som socialrådgiver efter lønramme K 14/17.

Evt. yderligere oplysninger kan indhentes hos kontorchef Ib Hamann, telf. 01 - 63 21 21, lokal 238.

Ansøgning med oplysning om alder, uddannelse, tidligere beskæftigelse og evt. telefonnummer bilagt kopier af eksamensbeviser og anbefalinger bedes indsendt inden den 26. januar 1981 til:

Gentofte kommune
Socialdirektoratet
Rådhuset
2920 Charlottenlund

Skovbo kommune Social- og sundhedsforvaltningen 2 sagsbehandlere (barselsvikarer)

I forvaltningens bistandsgruppe ønskes to barselsvikariater (ca. 18 uger) besat henholdsvis pr. 15. marts og 1. april 1981.

Stillingerne, der er fuldtidsstillinger, ønskes besat med kommunalt uddannede sagsbehandlere eller socialrådgivere med praktisk erfaring indenfor arbejdet i en bistandsafdeling.

Løn- og ansættelsesvilkår vil ske efter overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og den forhandlingsberettigede organisation.

Nærmere oplysninger om stillingerne kan fås ved henvendelse til socialinspektør Finn Bjørnum, tlf. (03) 62 66 00, lokal 261.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilag, eksamensbevis m.v. bedes inden den 21. januar 1981 indsendt til Skovbo kommune, Rådhuset, Møllevej 2, 4140 Borup.

Københavns amtskommune Socialcentret Fuldmægtig

til revaliderings- og pensionsnævnets sekretariat søges snarest.

Sekretariatet varetager forberedelse og oplæg til nævnet i sager om førtidspension, motorkøretøjer m.v.

Fuldmægtigen har hidtil haft den daglige ledelse af den sektion, der behandler ansøgninger om motorkøretøjer. Det er muligt, at der senere vil ske omlægning af arbejdsområdet.

Pågældende skal være indstillet på at indgå i et tværfagligt juridisk/socialt/lægeligt samarbejde.

Stillingen er klassificeret med skalatrin 27-34 (løn pr. 1.10.80. kr. 10.350,- - kr. 11.510,- pr. md.).

Ansættelse vil ske som tjenestemand med prøvetid efter gældende regler.

Ansøgning, bilagt eksamenspapirer og dokumentation for tidligere beskæftigelse skal være socialcentret i hænde senest d. 22. januar 1981.

Tidligere ansøgere til stillingen behøver ikke at indgive ny ansøgning.

Ansøgninger stiles til Københavns amtskommune, Socialcentret, Hvidovrevej 438, 2650 Hvidovre.

(Det udvidede rekvisitionsnummer bedes anført i ansøgningen).

I/S Montebello Dag- og nathospital 2820 Gentofte Socialrådgiver - deltid

Til en nynormeret stilling pr. 1. februar 1981 søges socialrådgiver med arbejdstid 28 timer ugentlig.

Stillingen er tilknyttet hospitalets afsnit for mere individuel- og miljøorienteret behandling, hvorfor en vis del af arbejdstiden må påregnes at foregå om aftenen.

Der arbejdes tværfagligt med det øvrige behandlende personale, og arbejdsopgaverne omfatter endvidere ambulant behandling, par- og familiebehandling samt i et vist omfang gruppearbejde, hvorfor kendskab til disse behandlingsformer vil være en fordel.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst mellem Dansk Socialrådgiverforening og Amtsrådsforeningen i Danmark. Lønramme K 14-17.

Yderligere oplysninger om stillingen fås ved henvendelse til ledende socialrådgiver Lise Mønsted på tlf. 01- 68 05 01.

Ansøgning sendes til Administrationen, Stolpegårdsvej 20, 2820 Gentofte.

Ansøgningsfristen udløber den 21. januar 1981.

DS-kommentar: Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgruppen og få oplyst om frigørelsesattest gives.

Ved stillingsskift

Husk at give besked til
medlemskartoteket

Købehavns amtskommune Socialrådgiver - deltid

Taleinstituttet i Hellerup søger til ansættelse snarest muligt en socialrådgiver på deltid indtil 20 ugentlige timer efter nærmere aftale.

Der er i forvejen ansat en socialrådgiver ved instituttet.

Pågældende skal indgå i instituttets behandlingsteams over for klienter med svære tale- og sprogsvækkigheder og skal vejlede klienterne, deres pårørende samt medarbejdere fra instituttet og dets samarbejdspartnere om løsninger af de sociale problemer, der især knytter sig til tale- og sprogforstyrrelser.

Indtil videre vil hovedvægten af arbejdet ligge inden for børneområdet. Ansættelsen sker i henhold til Amtsrådsforeningens overenskomst af 8.1.1980 med Dansk Socialrådgiverforening og med aflønning efter skalatrinene 19/26.

Skriftlig ansøgning påført nedenstående annoncenr. må være instituttet i hænde senest den 21. januar 1981 og fremsendes til

Københavns amtskommune
Taleinstituttet i Hellerup
Rygårds allé 45
2900 Hellerup

annoncenr. 7606/015.

DS-kommentar: Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives.

Sjælland og øer

Genopslag

Nysted kommune har du lyst

til at prøve kræfter i nyoprettet heltidsstilling på social- og sundhedsforvaltningen i Nysted?

Snarest muligt har vi brug for en socialrådgiver, eller medarbejder med tilsvarende forudsætninger, og er du interesseret, er du velkommen til at sende os et par ord.

Vi er en mindre kommune med ca. 6.200 indbyggere, skønt beliggende ved Østersøen. Der vil her være mulighed for at opleve det landlige og bymæssige miljø i skøn forening.

Arbejdet vil omfatte rådgivning, vejledning og påsøgende virksomhed vedr. personer med vidtgående fysiske og psykiske handicap, herunder samarbejdsrelationer med amt og kommunens rådgivergruppe. Der er etableret visitationsteam. Endvidere vil arbejdet omfatte arbejdsopgaver omkring omsorgsarbejde i al almindelighed for så vidt angår halvdelen af kommunens pensionister.

Ansættelse og aflønning finder sted i h.t. overenskomst med de respektive organisationer.

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til fuldmægtig J. Voigt, tlf. 03- 87 12 22, lokal 249.

Ansøgning med oplysninger om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt afskrift af eksamensbeviser og anbefalinger, indsendes inden den 20. januar 1981 i kuvert mærket »Ansøgning« og uden angivelse af afsender.

Nysted kommune
Borgmesteren
Rådhuset
4880 Nysted

Plekehjemsforeningen i Slagelse

Grundet nynormering søger

Plekehjemsforeningen i Slagelse, med tiltrædelse henholdsvis 1.3.1981 og 1.4.1981 to socialpædagoger/socialrådgivere.

Arbejdet omfatter anbringelse af - og tilsyn med børn og unge i private plejehjem, socialpædagogisk støtte til plejeforældre, kontakt med kommuner samt biologiske forældre m.v.

Vi søger medarbejdere, som, i kraft af uddannelse og personlig erfaring, er i stand til at indgå i et positivt samarbejde med foreningens øvrige medarbejdere.

Stillingen er normeret i 14/17 lønramme.

Øvrige løn- og ansættelsesvilkår er i henhold til overenskomst.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til ledende kurator John Nikolajsen eller tillidsmand Anna Aavang (tlf. 03-52 78 30).

Ansøgning, med kopier af eksamenspapirer m.m. stiles til bestyrelsen og indsendes senest den 20.1.1981 til

Plekehjemsforeningen i Slagelse,
Øhlenschlägersgade 16
Box 188,
4200 Slagelse.

Slagelse kommune Social- og sundhedsforvaltningen Barselsvikar

Til Slagelse kommunes social- og sundhedsforvaltning søges til 1. februar 1981 en barselsvikar til bistandsafdelingens sagsbehandlergruppe.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst.

Ansøgning bilagt kopi af eksamensbevis m.v. samt oplysning om tidligere beskæftigelse bedes sendt til Slagelse kommune, Social- og sundhedsforvaltningen, Gørtler-

gade 4, 4200 Slagelse, inden den 17. januar 1981.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Fyn

Faaborg kommune Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler i social- og sundhedsforvaltningen er ledig til besættelse snarest.

Arbejdet vil omfatte klientbehandling, vejledning og rådgivning indenfor bistandslovens område.

Medarbejderen skal indgå som medlem af behandlergruppe.

Stillingen kan søges af socialrådgivere og kommunalt uddannet personale med erfaring i socialt arbejde.

Aflønning sker i henhold til overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og de respektive fagorganisationer.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse bilagt afskrift af eksamensbeviser og eventuelle anbefalinger indsendes senest den 21. januar 1981.

Faaborg kommune
Social- og sundhedsforvaltningen
Mellemgade 15
5600 Faaborg

Østjylland

KOLDING KOMMUNE

Sagsbehandler

Ved Kolding kommunes social- og sundhedsforvaltning opslås en deltidstilling på 30 timer ugentlig som sagsbehandler i bistandsafdelingens gruppe for handicappede.

Stillingen ønskes besat med en ansøger, der har kommunal uddannelse med erfaring i klientbehandlende arbejde eller socialrådgiveruddannelse.

Løn- og ansættelsesvilkår i h.t. overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og vedkommendes faglige organisation.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt kopier af eksamensbeviser og anbefalinger, stiles til Kolding Kommunalbestyrelse og indsendes til Social- og sundhedsforvaltningen, Postboks 85, 6000 Kolding, inden den 21. januar 1981.

DS-kommentar: Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives.

Århus kommunes social- og sundhedsforvaltning

Sagsbehandler-vikar

Ved Områdekontor Brabrand er en stilling som vikar for en sagsbehandler ledig til besættelse snarest muligt. Vikariatet løber til 31/12-81.

Arbejdstiden er 40 timer ugentlig og arbejdet omfatter sagsbehandling i en rådgivergruppe og vedrører det lovkompleks, der henhører under Bistandsloven.

Stillingen betegnes som en § 97 A stilling, som kun kan besættes af en person, der er registreret ledig. Endvidere er ansættelse betinget af godkendelse af Arbejdsformidlingen.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og Dansk Socialrådgiverforening/HK. Lønnen udgør p.t. for en socialrådgiveruddannet kr. 8.833,25. For en kontoruddannet kr. 8.152,23.

Ansøgning mærkes 369/80 - bilægges kopier af eksamensbeviser og evt. anbefalinger og bedes senest den 21.1. sendt til Social- og sundhedsforvaltningen, Løn- og personaleafdelingen, Valdemarsgade 18, 8000 Århus C.

Randers kommune Kommunalt uddannet assistent/ socialrådgiver

I en af social- og sundhedsforvaltningens rådgivergrupper er en stilling som rådgiver ledig til besættelse snarest.

Arbejdsområdet omfatter rådgivning og vejledning inden for bistandslovens område, specielt vedrørende børn og unge. Afdelingen er for tiden under omstrukturering med henblik på en mere funktionsopdelt gruppestruktur.

Vestjylland

Esbjerg kommune Sagsbehandler

På grund af medarbejders orlov i et år 1981 er en stilling ledig til besættelse snarest i en af social- og sundhedsforvaltningens rådgivergrupper.

Stillingen ønskes besat med erfaren kommunal- eller socialrådgiveruddannet person.

Arbejdsområdet vil være klientrettet rådgivnings- og bistandsarbejde samt behandling af ansøgninger om hjælp i henhold til bistandsloven og anden sociallovgivning.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og den respektive faglige organisation.

Ansøgning indeholdende oplysninger om uddannelse og tidligere beskæftigelse sendes til personalekontoret, Rådhuset, Torvegade 74, 6700 Esbjerg inden 31. januar 1981.

Personalekontoret, den 12. januar 1981.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist

En ansøger med nogle års erfaring inden for området vil blive foretrukket.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst.

Nærmere oplysninger kan fås hos ekspeditionssekretær Gerda Dremstrup, tlf. (06) 41 71 00.

Ansøgning med kopi af eksamensbeviser, lærebrev og eventuelle anbefalinger sendes til Randers kommune, Personalekontoret, Houmeden 12, II, 8900 Randers, inden den 21. januar 1981.

HORSENS KOMMUNE

Social- og sundhedsforvaltningen Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler i social- og sundhedsforvaltningens ungdomsrådgivning er ledig til besættelse snarest.

Den ugentlige arbejdstid er 40 timer.

Ungdomsrådgivningen varetager sagsbehandlingen af unge i alderen 16 - 25 år med stof-, alkohol- samt adfærdsmæssige problemer.

Stillingen ønskes besat enten med en ansøger med kommunal uddannelse (evt. videregående social uddannelse) eller med en ansøger med socialrådgiveruddannelse og helst med erfaring i klientbehandling.

Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes i henhold til den mellem Kommunernes Landsforening og pågældendes faglige organisation indgåede overenskomst.

Nærmere oplysning om stillingen kan fås ved henvendelse til fuldmægtig Jens O. Andersen, tlf. (05) 61 43 44 - lokal 4061.

Ansøgning bilagt kopier af anbefalinger, eksamenspapirer samt oplysninger om tidligere beskæftigelse bedes sendt til Horsens Kommunes Personalekontor, Rådhuset, 8700 Horsens, inden den 17.1.1981.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Ved stillingsskift

Husk at give besked til
medlemskartoteket

RIBE AMTSRÅD

Social- og sundhedsforvaltningen Medarbejder til plejeformidling

Med tjeneste indtil videre i social- og sundhedsforvaltningen er en stilling som socialrådgiver eller socialpædagog ledig til besættelse pr. 1. februar 1981.

Den pågældende skal i samarbejde med en konsulent og en socialrådgiver forestå børns og unges anbringelse i familiepleje. Arbejdet består i op søgning af nye plejefamilier, anbringelse af børn og unge, tilsyn og rådgivning over for plejefamilier m.v.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst mellem Amtsrådsforeningen i Danmark og vedkommendes forhandlingsberettigede organisation.

Nærmere oplysninger om stillingen fås ved henvendelse til afdelingsleder Ole Esper- sen, tlf. 05-422000, lokal 6.

Ansøgning, mrk. 32-58-80, stiles til Ribe amtsråd, Amtsgården, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, og skal være amtsrådet i hænde senest den 16. januar 1981.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Nordjylland

BRØNDELSLEV KOMMUNE

Social- og sundhedsforvaltningen Sagsbehandler

1 fuldtidsstilling som sagsbehandler i forvaltningens rådgivningsafdeling bliver ledig fra den 1. januar 1981 og ønskes besat snarest.

Stillingen ønskes besat med en kommunalt uddannet sagsbehandler eller socialrådgiver med praktisk kendskab til arbejdet i henhold til bistandsloven.

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til socialinspektøren, tlf. 08 - 82 07 77, lokal 160.

Løn- og ansættelsesforhold sker efter gældende regler.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt kopi af eksamensbevis og udtalelser, stiles til Brønderslev byråd og indsendes inden den 15. januar 1981 til social- og sundhedsforvaltningen, Jernbanegade 14, 9700 Brønderslev.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Vær organiseret

- med de rigtige oplysninger

Indmeldelse						medl. nr.
Ændring af ansættelsessted	BENYTT VENLIGST BLOKBOGSTAVER					
Kredsforeningsskift						
Adresseændring						
Navneændring						
Genindmeldelse	tidligere medl. nr.					
Ændring af medl. status (ved skift til anden organisation oplys hvilken og hvorfor)	Fra Til	Aktiv ☐	Passiv ☐	Senior ☐	Anden organisation ☐	

Fulde navn (alm. benyttede navne understreges)

Adr.

Postnr.

By

Fødselsdato

Telf.

Ansættelsessted

Adr.

Postnr.

By

Telf.

☐ stat

☐ amt

☐ komm.

☐ privat

Uddannelsessted

Dim. år

Dim. måned

Tillidshverv i DS

Ændring: ansættelsessted	Tidl. ansættelsessted	
Ændring: adresse	Tidl. adresse	
	Adr.	
	Postnr.	By
Ændring: navne	Tidl. navn	
Skift kreds	Fra:	Til:
Dato		Underskrift

Indsendes til

Dansk Socialrådgiverforening, Postbox 129, 1004 København K.
Tlf. (01) 14 30 33, kl. 10-15.

Kredsforeninger i Dansk Social- rådgiverforening

Medlemshenvendelser

Alle henvendelser til Dansk Socialrådgiverforening fra medlemmer i kredsforeninger, hvor der er ansat afdelingssekretærer skal rettes til afdelingssekretæren.

Bornholms amt

Kredsformand
Lene Pedersen
Gaden 33, Årdsdale
3740 Svaneke
Tlf. arb.: 03-993593
Tlf. pr.: 03-997014

Øvrig bestyrelse
Anne Keldorff
Britta Gad
Anna Scriver
Maj-Britt Marker

København og Frederiksberg kom- muner

Kredsformand
Per Larsen
Hornbækgade 7, 4.th.,
2200 København N
Tlf. arb.: 01-971222
Tlf. pr.: 01-199119

Øvrig bestyrelse
Gravers Gravensen
Britta Jacobsen
Kaj Thingstrup
Birgit Skov Jensen
Merete Buddig
John Guldager

Afdelingskontor
Toldbodgade 19A
1253 København K
Tlf.: 01-142770
Kontoret åbent
tir. og tor. 9.30-12.30
ons. 14-18

Afdelingssekretær
Ragnhild Hauge

Arbejdsløse
Møde hver tirsdag
kl. 10-14
1. tirsdag i måneden
dog 19.30

Længst ledig liste
Tlf.: 01-143033

Checkmøde sidste
tirsdag i måneden

Københavns amt

Kredsformand
Erik Lund
Ledreborg Alle 3
2820 Gentofte
Tlf. arb.: 01-704111
Tlf. pr.: 01-682763

Øvrig bestyrelse
Ingelise Nordenhof
Hanne Høst
Karen Biering-Sørensen
John Jønsson
Lea Nordentoft
Lone Hylander

Afdelingskontor
Toldbodgade 19A
1253 København K
Tlf. 01-146707
Kontoret åbent
man. til tor. 10-13
Arbejdsløse
Henviisning til kreds
København og Frederiks-
berg kommuner.

Afdelingssekretær
Jørgen Flyr

Frederiksborg amt

Kredsformand
Hanne Kegnæs
Holløsegade 8
3210 Vejby
Tlf. arb.: 02-100666
Tlf. pr.: 02-307317

Øvrig bestyrelse
Ulla-Britta Duus
Lilli Eriksen
Kari Selstrøm
Helle Wagner
Jette Flindt
Kirsten Sperling

Afdelingskontor
Slotsgade 53, 1.,
3400 Hillerød
Tlf.: 02-253526
Kontoret åbent
man. 9-11
tir-tor. 9-13

Afdelingssekretær
Sussi Lester

Afd. kontoret er lukket
fra d. 22.12. til 2.1.
begge dage incl.

Arbejdstid
man-tir. 9-17
tor. 9-13

Roskilde amt

Kredsformand
Anne Haarløv
Skovbovængets Alle 18
4000 Roskilde
Tlf. arb.: 02-311800/219
Tlf. pr.v.: 02-365620

Afdelingskontor
Havnevej 5
4000 Roskilde
Tlf.: 02-370916

Kontoret åbent
tir. 12.30-15.30
ons. 10-15

Arbejdsløse
Møde hver onsdag
kl. 10. Afd. kontorets
lokaler.

Øvrig bestyrelse
Jannik Sølyst Jørgensen
Inger Kjeldsen
Michael Olsen
Bitten Kristiansen
Kelvin Nielsen
Nina Harboe

Afdelingssekretær
Ulla Maat

Telefontid

ons. 11-14

Kontakt
Afdelingssekretæren
tir. 13-16
ons. 10-15

Vestsjællands amt

Kredsformand
Flemming Bo Hansen
Frederiksberg 7
4470 Svebølle
Tlf. arb.: 01-672151
Tlf. pr.v.: 03-493395

Arbejdsløse
kontakt
Lisbeth Pedersen
Lynge Byvej 36
4180 Sorø

Karen-Lis Jørgensen
Tlf.: 03-586492 efter kl. 17.

Øvrig bestyrelse
Ditte W. Hansen
Gitte Rahbæk Hansen
Karen Lis Jørgensen
Astrid Vestergård
Søren Clausen
Inge Hansen

Storstrøms amt

Kredsformand
Birte Pawlik
Hovedgaden 46
4750 Lundby
Tlf. arb.: 03-769043
Tlf. pr.v.: 03-767443

Øvrig bestyrelse
Bente Iversen
Jens Tamborg
Jette Fink
Karen Wenzel

Fyns amt

Kredsformand
Birthe Frank Hansen
»Bækgården«, Stærmosevej 21
5250 Odense SV
Tlf. arb.: 09-131372
Tlf. pr.v.: 09-963184

Afdelingskontor
Nørregade 63, 2.
5000 Odense C
Tlf.: 09-146022

Kontoret åbent
man. 15-18
tir. ons. og tor. 9-12

Arbejdsløse
møde hver tirsdag
10-14

Øvrig bestyrelse
Irene Jørgensen
Lise Færch
Kirsten Jeppesen
Peter Freundt
Birgitte Vestergaard
Amdid Pedersen
Bestyrelsesmedlem
træffes
man. 17-18

Afdelingssekretær
John Koldegård

Sønderjyllands amt

Kredsformand
Jytte Bak Sørensen
Hørlokkevej 23
6500 Vojens
Tlf. arb.: 04-541676
Tlf. pr.v.: 04-542269

Afdelingskontor
Havnevej 26
6200 Åbenrå
Tlf.: 04-627311
Kontoret åbent
fre. 11-13

Arbejdsløse
kontakt
Birgit Rasmussen
fre. 11-13
Tlf.: 04-627311

Øvrig bestyrelse
Birgit Rasmussen
Verner W. Hansen
Annemarie Hansen
Hans H. Grundt
Åse Jessen-Hansen
Britta Hestrup Hansen

Ribe amt

Kredsformand
Hanne Skovgård
Krogvej 1
6720 Nordby
Tlf. arb.: 05-123066
Tlf. pr.v.: 05-162657

Afdelingskontor
Jernbanegade 50
6700 Esbjerg
Tlf.: 05-135338

Kontoret åbent
ons. 9-11

Arbejdsløse
møde hver tirsdag
10-13 på afdelings-
kontoret.

Vejle amt

Kredsformand
Marianne Caspersen
Follerupvej 50
7000 Fredericia
Tlf. arb.: 05-614344
Tlf. pr.v.: 05-560152

Afdelingskontor
Nørrebrogade 10, 2
7100 Vejle
Tlf.: 05-833900

Arbejdsløse
Kontakt
Thorvald Bertelsen
Skovhavevej 16
6091 Sdr. Bjært
Tlf. arb.: 05-891022
Tlf. pr.v.: 05-572592

Århus amt

Kredsformand
Kurt Eriksen
Hans Brogesgade 9, st.
8000 Århus C
Tlf. arb.: 06-130444
Tlf. pr.v.: 06-131873

Afdelingskontor
Kystvejen 5, 2
8000 Århus C
Tlf.: 06-130444
Kontoret åbent
man.-tor. 9-14
fre. (ALU) 10-12

Arbejdsløse
Møde hver tirsdag
9-13, Kystvejen 5, 2

Ringkøbing amt

Kredsformand
Ole K. Gregersen
Spøttrupvej 6, st.tv.
Tjørring
7400 Herning
Tlf. arb.: 07-151511, lokal 155
Tlf. pr.v.: 07-267684

Afdelingskontor
Nørregade 30,
7500 Holstebro
Tlf.: 07-413080

Kontortid:
onsdag kl. 13-17

Arbejdsløse
Henvendelse til
afdelingssekretæren

Øvrig bestyrelse
Ingrid S. Petersen
Merete Dam
Ulla Laursen
Bente Damkjær
Britta Martinsen

Længst ledig liste
checkmøde den 2.
tirsdag i hver måned

Øvrig bestyrelse
Jette Jensen
Bente Dam Sørensen
Anny Hauch
Birte Povlsen
Dorte Nielsen
Anne Margrethe Buhl

Øvrig bestyrelse
Mariane Johansen
Bent L. Rasmussen
Gitte Madsen
Lise Baastrup
Eva Bach
Karen Schlessinger
Bestyrelsesmedlem
træffes
tir. lige uger 17-19
ons. ulige uger 19.30-22.30

Afdelingssekretær
Kurt Eriksen
Telefontid
man.-tor. 9-13

Længst ledig liste
Checkmøde sidste
tirsdag i hver måned
9-12

Afdelingssekretær
Klaus Mogensen

Længst ledig liste
Finn Jensen
Strøget 50B
7430 Ikast
Tlf. arb.: 07-151511
Tlf. pr.v.: 07-155878

Viborg amt

Kredsformand
Bente Laursen
Ottingvej 7
7881 Balling
Tlf. arb.: 07-592377
Tlf. pr.v.: 07-581149

Afdelingskontor
St. Sct. Hansgade 8B
8800 Viborg
Tlf.: 06-613435

Arbejdsløse
Henvendelse til
Kredsbestyrelsen

Øvrig bestyrelse
Leif Christensen
Inger Andersen
Randi Nielsen
Bjørn Båstrup

Længst ledig liste
Bente Laursen
Tlf. arb.: 07-592377
Tlf. pr.v.: 07-581149

Nordjyllands amt

Kredsformand
Frederik Bülow Christensen
Snerlevej 1, 2.th.
9000 Ålborg
Tlf. arb.: 08-138788
Tlf. pr.v.: 08-166469

Afdelingskontor
Maren Turisgade 12, 1.th.
9000 Ålborg
Tlf.: 08-165103

Kontoret åbent
onsdag, torsdag
og fredag 9-12

Arbejdsløse
møde hver
man. 10-13
på afdelings-
kontoret

Øvrig bestyrelse
Finn Vosgerau
Aase Nielsen
Lis Carlsen
Søren Pedersen
Steen Pedersen
Dorrit Roos

Bestyrelsesmedlem
træffes
ons. 19.30-21.30

Afdelingssekretær
Laila Hansen

Længst ledig liste
kontakt ALU
man. og ons. 11-13

Grønland

Kredsformand
Jette Binzer
Postboks 1005
3900 Godthåb
Tlf. arb.: 0014-22300
Tlf. pr.v.: 0014-23610

Øvrig bestyrelse
Ulla Nielsen
Grete Rendal
Henrietta Haukrogh
Elissa Flugge

Færøerne

Kredsformand
Turid Dahl
Hoydalsveg 20 A
3800 Thorshavn
Tlf. arb.: 04215480
Tlf. pr.v.: 04213122

Øvrig bestyrelse
Elsba Olsen
Emmely Mikkelsen

Arbejdsløshedskassen

FTF-A
Vesterport
Meldahlsvej 3, st.,
1613 København V
Tlf.: 01-132511 kl. 10-14

Pensionskassen

PKA
Pensionskassernes
Administrationskontor
Kongevejen 150
2830 Virum
Tlf.: 02-851522

OBS!

Kredsforeningerne skal være opmærksomme på selv at meddele ændringer til ovenstående oplysninger.

Postadresseret avis

Indhold

Forside

Foto: Alfa Foto

Leder 2

Aktionskontingent - overenskomst 1981

v/ Carsten Andersen

Fremtidens sagsbehandlere bliver EDB-maskiner 3

Den første af to artikler om EDB-teknologi v/ Eva Hallum

Besparelserne er ikke bare besparelser 5

Interview med Gitte Vesterlund og Steffen Petersen om besparelser indenfor socialrådgivernes grund- og videreuddannelser.

Om varetægtsisolation 8

En rapport om varetægtsisolation kommenteres af et arbejdsudvalg under Faggruppen af Socialrådgivere under Justitsministeriet.

Debat 11

Titelforsvar = fagkamp! v/ Søren Bjarnø

Hvad er din løn? v/ Ilse Mikkelsen

Anmeldelser 12

Ny Faglitteratur 13

Faggrupper 15

Andre organisationer 16

Hvorfor alternativt handicapår 1981.

Den Sociale Solidaritetsbevægelse.

Lokalt 17

Blokader 17

Stillingsannoncer 18